gemeente ALKMAAR

Alkmaars Coalitieakkoord:
Vol Vertrouwen Vooruit
PRO, D66, VVD & CDA

Inhoud

INLEIDING 3

1. Inwoners en bestuur 5
2. Wonen en Ruimtelijke ordening 7
3. Veiligheid 10
4. Welzijn, ondersteuning en volksgezondheid 12
5. Sport 17
6. Duurzaamheid en energie 20
7. Openbare ruimte, natuur en milieu 23
8. Mobiliteit en parkeren 26
9. Jeugd en Onderwijs 29
10. Kunst en cultuur 32
11. Armoedebeleid 35
12. Diversiteit en inclusie 38
13. Asielopvang 40
14. Economie, evenementen en digitalisering 42
15. Dorpen 45
16. Regionale samenwerking 48
17. Financiële afspraken, vastgoed en gronden 49

Bijlagen

Portefeuilleverdeling 51
Colofon 52

INLEIDING

Alkmaar is een gemeente om trots op te zijn. Onze stad en dorpen liggen in een prachtige omgeving, hebben een interessante geschiedenis en een rijke mix aan inwoners. AZ draait mee in de top van de eredivisie, onze wielerbaan is uniek voor Nederland, evenementen als De Karavaan en Kaeskoppenstad trekken tienduizenden bezoekers. We groeien en we trekken mensen aan die hier willen wonen, werken en blijven. Tegelijk staan we voor keuzes die er de komende jaren echt toe doen. Over wonen, over veiligheid, over bereikbaarheid, over zorg voor elkaar en voor onze leefomgeving. Kortom, over de manier waarop we met elkaar samenleven. Dit akkoord gaat over die keuzes.

PRO, D66, VVD en CDA hebben dit akkoord samen gemaakt. We denken lang niet overal hetzelfde over, en dat hoort ook zo. Dit akkoord is geen compromis, maar een poging om uit die diversiteit het beste voor Alkmaar te halen. We hebben gezocht naar de plek waar onze ideeën elkaar sterker maken. Daar zijn we trots op. Het resultaat is een akkoord voor een gemeente die er voor iedereen is. Een gemeente waar elke Alkmaarder zichzelf kan zijn én op anderen kan rekenen.

De opgaven zijn groot. De gemeente heeft beperkte middelen, weinig ruimte en sociale uitdagingen. Wij lopen daar niet voor weg. We gaan eerlijk en realistisch om met het geld van de gemeente. We kijken steeds of plannen uitvoerbaar en betaalbaar zijn en of er draagvlak voor is. En we durven keuzes te maken. Oud beleid maakt plaats wanneer we nieuwe plannen maken. Want de uitdagingen van Alkmaar los je niet op door af te wachten. Je lost ze op door een stap naar voren te zetten. Dat is precies wat wij doen.

Dat doen we niet alleen, en niet vanuit het stadhuis. Goede plannen ontstaan in de stad, de wijken en de dorpen. Bij inwoners, ondernemers en organisaties, en bij de andere partijen in de raad. Wij vragen jullie vertrouwen, en wij geven dat vertrouwen ook. We staan open voor scherpe vragen en voor ideeën die Alkmaar beter maken. Zoals wij vier partijen elkaar gevonden hebben, willen we ook de rest van Alkmaar opzoeken.

Dit akkoord geldt voor vier jaar. Maar veel opgaven reiken verder dan één periode, we bouwen ook aan de toekomst voor de generaties na ons. Daarom kiezen we op een aantal belangrijke thema's voor een nieuwe koers. We werken aan het Alkmaar van nu én aan het Alkmaar van de toekomst. Een groener, ondernemender, optimistischer en saamhoriger Alkmaar. Waar voor iedereen plek is om te wonen, te werken en elkaar op te zoeken.

We hebben vertrouwen in elkaar, in Alkmaar en in wat we samen kunnen bereiken.
Daarom: **vol vertrouwen vooruit.**

1. Inwoners en bestuur

Betrouwbaarheid, transparantie en daadkracht staan bij ons bestuur voorop. Wij zijn er voor de inwoners en niet andersom. We betrekken inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners zo goed mogelijk en vroegtijdig bij plannen, projecten en programma's. Hiermee wordt gebruikgemaakt van de kracht van de samenleving, vergroten we draagvlak voor besluiten en voegen we kwaliteit aan besluiten toe. Participatie krijgt een duidelijke plek in besluitvorming met heldere termijnen zodat besluiten daadkrachtig kunnen worden genomen.

Om dienstverlening toegankelijker en effectiever te maken zetten we digitalisering in. Onze inwoners moeten ons laagdrempelig kunnen benaderen. We hebben oog voor het belang van de menselijke maat en het persoonlijke contact met inwoners.

Wij staan voor een consistent en open gemeentebestuur. Het is van belang te blijven werken aan het behouden en verder versterken van het vertrouwen in de gemeentelijke overheid en de Alkmaarse politiek. Dat doen we ook door blijvend te investeren in de relatie met alle partijen in de raad, en daarbij zoveel mogelijk rekening te houden met elkaars gevoeligheden. Wij gaan respectvol met elkaar om en voeren het debat op de inhoud.

Bij de uitvoering van onze taken gaan we uit van de volgende vier pijlers van goed bestuur.

Betrouwbaarheid: we komen onze afspraken na en geven besluiten begrijpelijk en uitlegbaar terug.

Transparantie: informatie is toegankelijk en wordt helder en begrijpelijk verwoord. Besluiten lichten we zo toe dat iedereen kan volgen hoe en waarom ze genomen zijn.

Daadkracht: we nemen besluiten op tijd en zorgen ook dat ze zo snel als mogelijk tot uitvoering komen.

Menselijke maat: beleid en regels zijn duidelijk en toepasbaar. Indien nodig maken we ruimte voor maatwerk. We hebben aandacht voor rechtsgelijkheid.

Onze inzet:

Participatie

- **Manieren van meedoen:** we voeren de participatieverordening uit. Daarnaast zoeken we verdieping en verbreding van inwonersparticipatie, bijvoorbeeld door de inzet van alternatieve en innovatieve inspraakmethoden.
- **Inclusief:** we stimuleren een inclusieve en diverse brede deelname aan participatietrajecten. Er is altijd aandacht voor de maatschappelijke afspiegeling. Hierbij gaat extra aandacht uit naar het betrekken van jongeren om mee te denken over besluiten die toch sterk van invloed kunnen zijn op hun toekomst. Zij nemen nu gemiddeld genomen minder deel aan participatietrajecten.
- **Terughoudendheid rond referenda:** we zetten maximaal 1 referendum in tijdens deze coalitieperiode. Dit wordt alleen overwogen wanneer er een dringend maatschappelijk thema speelt waarbij extra draagvlakmeting nodig is. Het maatschappelijk belang is altijd leidend, er moet voor de inwoner een duidelijke keuze, en een 'ja' of 'nee' voorliggen. Vanwege de uitvoeringslast voor de ambtelijke organisatie en de extra kosten is het streven dat het referendum alleen gelijktijdig met verkiezingen uitgevoerd wordt.

Toegankelijke en transparante overheid

- **Laagdrempelig digitaal en persoonlijk contact:** we willen dat Alkmaar een gemeente is die werkt vanuit nabijheid en vertrouwen, en op diverse manieren toegankelijk is. Digitale mogelijkheden worden verder ontwikkeld en we houden oog voor inwoners voor wie dit geen optie is. Persoonlijk contact blijft altijd een optie om zo toegankelijk mogelijk te zijn voor alle inwoners en/of hun wettelijke vertegenwoordigers.
- **Informatie en advies:** voor inwoners is het niet altijd duidelijk hoe zij hun eigen leefomgeving kunnen verbeteren. Denk bijvoorbeeld aan het realiseren van een initiatief in de eigen wijk of buurt. Voldoende ondersteuning vanuit de gemeente is nodig om inwoners informatie en advies te geven over hoe ze plannen kunnen uitvoeren.
- **Taal:** we hanteren heldere taal. In onze communicatie houden we rekening met inwoners met een basaal taalniveau of voor wie het Nederlands de tweede taal is. We bestrijden laaggeletterdheid actief. Mensen die laaggeletterd zijn helpen we in de (digitale) wereld te bewegen.
- **Verwachtingen:** we zijn helder over de manier waarop participatie wordt meegewogen, en koppelen snel en duidelijk terug wat er met de inbreng van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners is gedaan.
- **Verhogen en meten van vertrouwen:** We willen het vertrouwen van de inwoners in de gemeente verhogen. Daarom wordt er een 0-meting uitgevoerd om dit te meten. In deze meting onderzoeken we onder andere wat er nodig is om het vertrouwen te laten groeien. Over 3 jaar willen we een volgende meting uitvoeren om te peilen of onze inzet effect heeft gehad.

Inzet in dorpen, wijken en buurten

- **Inwonersinitiatieven:** deze omarmen we als ze gericht zijn op de buurten en de wijken en het algemeen belang niet in het gedrang komt.
- **Specifieke behoeften:** de dorpen, wijken en buurten hebben hun eigen karakter, waardoor er specifieke gebiedsgerichte behoeften kunnen zijn. Daarom zijn de gebiedsgericht werken en wijkregisseurs van groot belang. Periodieke terugkoppeling op de doelstellingen, inzet en resultaten van het gebiedsgericht werken is een voorwaarde voor goede sturing.
- **De Wijk aan Zet aanpak:** deze ontwikkelen we door om eigenaarschap van inwoners tot verbetering van hun eigen leefomgeving te stimuleren.

2. Wonen en Ruimtelijke ordening

Alkmaar groeit. De afgelopen jaren zijn grote stappen gezet in de transformatie van het Alkmaars Kanaal en de bouw van 15.000 woningen tot 2040. Het Rijk heeft Alkmaar aangewezen als grootschalige woningbouwlocatie. Die belofte maken we waar door maximaal in te zetten op versnelling van de woningbouw langs het Alkmaars Kanaal. We zorgen dat alle Alkmaarders hiervan profiteren, ook mensen met een kleinere portemonnee en mensen in bestaande wijken en dorpen.

We versnellen door regels te schrappen volgens de aanbevelingen uit het STOER-rapport. Van provinciale, landelijke en Europese subsidies maken we maximaal gebruik om extra ambtelijke capaciteit te creëren. En we zoeken slimme lokale oplossingen voor landelijke problemen als netcongestie en stikstof.

Wonen gaat om meer dan huizen bouwen. We zetten in op kwalitatief hoogwaardige, duurzame woningbouw in een prettige leefomgeving. Met voldoende voorzieningen, een groene omgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeting, en een goede mix van wonen, werken en ontspanning. We bouwen aan nieuwe gemeenschappen en versterken bestaande. Sociaal maatschappelijke opgaven, de stem van woningzoekenden en de aansluiting bij bestaande wijken nemen we van het begin af aan mee.

Onze inzet:

Nieuwbouw

- **Betaalbare bouw:** bij alle nieuwbouwplannen zetten we in op twee derde betaalbare bouw. We bouwen 30% van de totale bouw sociaal. Sociaal betekent in principe sociale huur via een corporatie. Als dat leidt tot stilstand of zware vertraging, bijvoorbeeld door beperkte investeringsruimte bij corporaties, kan sociale huur worden omgezet naar sociale koop. Want de oplossing voor de wooncrisis is het bouwen van meer huizen.

- **Middenhuur:** we bevorderen de bouw van middenhuur door corporaties of andere partijen.
- **Snellere procedures:** we zetten in op snellere procedures door middel van parallel plannen. Naast het project Witsen starten we minimaal twee nieuwe projecten op deze manier. In 2026 onderzoeken we hoe Alkmaar gebruik kan maken van de door de minister ingestelde maatregel ‘flexibele pool’.
- **Subsidies:** we zetten maximaal in op het binnenhalen van landelijke, provinciale en Europese subsidies voor gebiedsontwikkeling, ook voor ambtelijke capaciteit. We zorgen dat ook kleinere projecten, waaronder particuliere initiatieven, hiervan profiteren. Hiervoor maken we capaciteit vrij via een dedicated team.
- **Overdie:** we versnellen de woningbouw in Overdie door bedrijven met hindercontouren zo snel mogelijk te verplaatsen.
- **Stem woningzoekenden:** we zorgen voor een grotere stem voor woningzoekenden in participatie en zoeken hier, voor 2027, een passende manier voor.
- **Westrand:** we starten een onderzoek naar de voorwaarden waaronder permanente woningbouw in de Westrand mogelijk gemaakt kan worden.

Doorstroming

- **Voorrang voor Alkmaarders:** we maken nog in 2026 een actieplan om Alkmaarders voorrang of een voorsprong te geven bij nieuwbouwontwikkelingen. Hiermee willen we de doorstroming maximaal mogelijk maken. We doen dit binnen de mogelijkheden die we hebben als gemeente.
- **Verhuiscoaches:** ouderen die willen verhuizen, ondersteunen we actief, bijvoorbeeld met verhuiscoaches.
- **Levensloopbestendig bouwen:** we stimuleren toekomstbestendige en levensloopbestendige woningbouw, zodat woningen geschikt zijn voor verschillende levensfasen.
- **Seniorenhuisvesting:** op inbreilocaties in bestaande wijken, zoals de Herenweg in Oudorp (oude brandweerkazerne en gemeentewerf) en de Elgerweg, realiseren we verschillende vormen van seniorenhuisvesting, bijvoorbeeld hofjes of een verzorgingshuis nieuwe stijl.
- **Overdie Ontmoet:** in Overdie ontwikkelen we samen met de buurt een combinatie van woningen en een nieuw buurthuis Overdie Ontmoet.
- **Straatje erbij:** we zoeken mogelijkheden om in verschillende dorpen een ‘straatje erbij’ te bouwen.

Ruimtelijke ordening

- **Kwaliteit bouwen:** bij nieuwbouw zetten we in op een aantrekkelijke openbare ruimte en kwalitatieve architectuur die aansluit op de bestaande omgeving.
- **Gemengde buurten:** bij grotere woningbouwontwikkelingen stimuleren we gemengde buurten met ruimte voor voorzieningen, maatschappelijke functies, werkplekken en ontmoeting.
- **Wijk aan Zet:** we ontwikkelen de Wijk aan Zet-aanpak verder, door samen met bewoners per wijk leefbaarheidsplannen op te stellen. Hier is aandacht voor vergroening, ontmoeting, bewegen en een kwalitatieve openbare ruimte.
- **Welstandsnota:** we volgen de huidige aanpassingen in de welstandsnota. We passen deze alleen aan als dat nodig is voor snelheid of kwaliteit van ontwikkelingen.
- **Duurzaam bouwen:** we ondersteunen de beweging naar duurzaam en circulair bouwen, staan open voor biobased bouwen via pilots in grotere gebiedsontwikkelingen en zetten ons in om hier subsidies voor te krijgen.
- **Flexwoningen:** waar dit uitkomst biedt voor acute nood, zetten we in op flexwoningen.

Aandachtsgroepen

- **Jongerenhuisvesting:** om snel aanvullende jongerenhuisvesting te realiseren, zorgen we dat het plan-Schrijver (tegenwoordig De Rederijker) uitgevoerd wordt.
- **Woonwagenstandplaatsen:** we zetten het beleid voor extra standplaatsen voor woonwagenbewoners voort en gaan voldoen aan de landelijke richtlijnen voor woonwagenstandplaatsen.
- **Marktinstrumenten:** we behouden instrumenten als de zelfbewoningsplicht en het anti-speculatiebeding en voorkomen de doorverkoop van huurwoningen in de nieuwbouw.
- **Malafide verhuurders:** we treden actief op tegen malafide (onbetrouwbare of slechte) verhuurders en pakken overlast, ondermijning en woonfraude stevig aan.
- **Vakantieverhuur:** we onderzoeken maatregelen om meer grip te krijgen op woningen die vast worden gebruikt voor vakantieverhuur via platforms als Airbnb.

3. Veiligheid

Iedereen moet zich in Alkmaar veilig voelen — op straat, in de horeca en thuis.

Zichtbare politie en handhaving zijn daarvoor belangrijk. Maar deze coalitie zoekt de balans tussen preventief en repressief optreden. Voorkomen is beter dan genezen. Als dat niet helpt, moet overlast in wijken gewoon worden aangepakt. Denk aan dealen, geluidsoverlast en asociaal (woon)gedrag. Als het nodig is, zetten we cameratoezicht, extra toezicht en alle wettelijke middelen in, waaronder preventief fouilleren. Camera-inzet voldoet altijd aan de wettelijke privacyregels.

Deze coalitie zet gelijkmatig in op preventie én repressie. Voorbeelden van preventie zijn outreachend jongerenwerk en een pilot buurtsamenwerking veiligheid. Voorbeelden van repressie zijn extra toezichthouders en meer camera's. Een investering in preventie gaat altijd samen met een investering in repressie, en andersom.

Deze investeringen verdienen zichzelf terug: minder overlastschade en kosten, en meer opbrengsten uit boetes en bekeuringen bij overtredingen.

Onze inzet:

Veilig op straat

- **Meldingen:** er komt een laagdrempelig middel om makkelijk meldingen te doen van seksuele straatintimidatie en om hotspots en dadertijden in realtime te registreren, zoals de app "Alert op Weg". Zo kan er eindelijk effectief en snel worden ingegrepen. Hiermee pakken we seksuele straatintimidatie als gedrag keihard aan.
- **Onveilige plekken:** we maken vaart met de inventarisatie van onveilige plekken en treffen via een aanvalsplan snel maatregelen, zoals betere verlichting en cameratoezicht. De huidige maatregelen, waaronder de plein-stewards, worden voortgezet. Zo bestrijden we onveilige situaties in de openbare ruimte.

- **Extra toezichthouders:** we zetten drie extra toezichthouders in. Hierdoor kunnen Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) zich beter specialiseren.
- **Nieuwe projecten:** we starten drie nieuwe projecten om te komen tot betere preventie en grotere veiligheid.

Horeca en evenementen

- **"Ask for Angela":** de campagne "Ask for Angela" wordt onderdeel van de vergunningverlening, vergezeld van een communicatiecampagne. Hiermee gaan we onveiligheid in horeca en bij evenementen tegen.

Veiligheid thuis

- **Doorstroom slachtoffers:** slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling hebben opvang, en daarna nieuwe huisvesting nodig. We zorgen dat zij kunnen doorstromen naar tijdelijke en flexibele woonoplossingen voor spoedzoekers. Zo ontlasten we de opvang én maken we huisvesting mogelijk.
- **Veilig Thuis:** Via prestatie-indicatoren (KPI's) krijgen we meer inzicht in de effectiviteit van meldpunt Veilig Thuis.
- **ICT-hulpmiddelen:** praktische hulpmiddelen, zoals een slachtofferdevice, worden zo snel mogelijk beschikbaar gesteld voor melders en slachtoffers. Zo wordt 24/7 erger voorkomen in thuissituaties.

Weerbaarheid

- **Zelf- en samenredzaamheid:** het bevorderen van zelf- en samenredzaamheid wordt deze periode krachtig opgepakt. Deze coalitie ziet kansen om daarmee ook de sociale cohesie in wijken en dorpen te verbeteren. Burgerschap en onderlinge verbinding zijn voor inwoners de beste voorbereiding op crisis en onrust.
- **Brandweerposten:** het aantal posten en kazernes blijft intact, mede vanwege de steunpuntfunctie van brandweerposten bij crises en onrust. Posten mogen niet worden uitgekleed en taken mogen niet worden weggenomen als bezuinigingsmaatregel.
- **Pilot buurtsamenwerking Veiligheid:** we starten een pilot waarbij buurtpreventieteams, bestaande uit wijkagent, jongerenwerker en zorgcoördinator, samen met bewoners een wijkgerichte veiligheidsaanpak realiseren. Hiermee versterken we ook de weerbaarheid.
- **CTER-beleid:** we blijven het beleid op contraterrorisme, extremisme en radicalisering (CTER) ondersteunen. Permanente aandacht en vroegtijdige signalering zijn het uitgangspunt.
- **Sekswerkers:** we hebben blijvende aandacht voor de veiligheid van sekswerkers.
- **Fietsendiefstal:** dit is een groeiend probleem. Er komt een actieplan dat deze bestuursperiode leidt tot concrete maatregelen.

4. Welzijn, ondersteuning en volksgezondheid

In Alkmaar sluiten ondersteuning, zorg en welzijn aan op het dagelijks leven van mensen. Hulp is eenvoudig, toegankelijk en dichtbij, zodat inwoners niet verdwalen in systemen maar snel en passend worden geholpen. We streven naar een zorgzame samenleving waar mensen zich betrokken voelen bij elkaar, verantwoordelijkheid nemen en zich inzetten voor het welzijn van anderen. Mantelzorgers, vrijwilligers en informele netwerken zijn daarvoor van cruciaal belang.

In onze gemeente zorgen we voor onze mensen. We zijn er voor inwoners wanneer zij ondersteuning nodig hebben, helpen hen de weg te vinden en doen dan wat nodig is, samen met henzelf en hun omgeving, binnen de beschikbare mogelijkheden. Deze ondersteuning zetten we zorgvuldig en doelgericht in zodat mensen prettig kunnen leven, mee kunnen doen en perspectief houden.

De sociale basis is het fundament. We versterken gemeenschappen waarin mensen elkaar ontmoeten, helpen en samen problemen voorkomen. Zo zorgen we dat problemen vroeg worden gesignaleerd en er passende ondersteuning wordt geboden.

We zorgen voor ondersteuning die zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig is. Dit richten we op eigen regie en participatie van inwoners. Collectief waar het kan, maatwerk waar nodig. We normaliseren zoveel mogelijk door de sociale basis en algemene voorzieningen te versterken, zodat Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)-maatwerk beschikbaar blijft voor inwoners die het echt nodig hebben. Schaarste dwingt ons namelijk tot scherpe keuzes. Door nu in te zetten op lichtere, preventieve en vrij toegankelijke ondersteuning houden we ondersteuning en zwaardere (maatwerk) hulp voor wie het echt nodig heeft bereikbaar. We sturen tegelijkertijd actief op houdbaarheid en betaalbaarheid. Deze inzet moet leiden tot besparingen op deze zwaardere hulp (maatwerk) in de toekomst.

Welzijn, ondersteuning en volksgezondheid hangen nauw met elkaar samen. Maar ook met de andere beleidsthema's binnen het sociaal domein (werk en inkomen, jeugdzorg, onderwijs) en met de (langdurige) zorg waarvoor de gemeente niet verantwoordelijk is. Daarnaast zijn de fysieke leefomgeving, veiligheid en wonen, zorg en ondersteuning onlosmakelijk verbonden: een goede woning is vaak de basis voor herstel, participatie en een vitaal leven. Dit geldt voor ouderen die zelfstandig willen of soms moeten blijven wonen. Het is belangrijk dat zij kunnen blijven meedoen en gebruik kunnen maken van wat nodig is, met oog voor verschillen in leefsituatie en behoeften. Dit geldt ook voor mensen die extra ondersteuning nodig hebben, zoals bijzondere doelgroepen en inwoners die gebruikmaken van maatschappelijke opvang. We maken de beweging van zorg naar gezondheid: preventie wordt een vaste pijler van ons beleid.

Om de toekomstige uitdagingen aan te gaan, zetten we in op duurzame samenwerking en strategische partnerschappen met zorgaanbieders, welzijnsorganisaties, maatschappelijke partners en inwoners. We nemen onze verantwoordelijkheid als centrumgemeente.

Seniorenagenda: vitaal, veilig en verbonden ouder worden.

Alkmaar is een gemeente waarin steeds meer inwoners ouder worden. Met een prognose van ongeveer 25% 65 plussers in 2030 en een sterke groei 75-en 80-plussers, krijgt Alkmaar te maken met vraagstukken die meerdere beleidsterreinen tegelijk raken.

Deze ontwikkeling brengt uitdagingen met zich mee, maar biedt ook kansen. Senioren leveren een belangrijke bijdrage aan onze samenleving als vrijwilliger, mantelzorger, buurtgenoot, ondernemer, werknemer of actief deelnemer aan het verenigingsleven. Wij willen dat inwoners prettig, gezond, zelfstandig en waardig ouder kunnen worden in onze gemeente.

Daarom kiezen wij voor een integrale seniorenagenda waarin wonen, zorg, welzijn, mobiliteit, participatie, veiligheid en leefomgeving samenkomen. Ons uitgangspunt is dat senioren zo lang mogelijk regie houden over hun eigen leven en kunnen blijven deelnemen aan de samenleving.

Wij blijven investeren in een seniorvriendelijke gemeente waarin toegankelijkheid, inclusie en ontmoeting centraal staan. Bij nieuw beleid en ruimtelijke ontwikkelingen wordt rekening gehouden met de behoeften van senioren.

Onze inzet:

Sociale basis, preventie en gemeenschappen

- **Toegankelijke informatie:** we regelen laagdrempelige toegang voor inwoners tot informatie, advies en hulp via wijkcontactpunten en buurtvoorzieningen.
- **Digitaal platform:** we ontwikkelen of sluiten aan bij een digitaal platform waar inwoners zich kunnen aanmelden als vrijwilliger en inwoners en organisaties eenvoudig hulp kunnen vinden. Hierdoor wordt informele hulp beter georganiseerd en wordt hulp uit de samenleving beter ingezet. Tegelijk zorgen we er ook voor dat hulp bereikbaar blijft voor mensen die niet digitaal vaardig zijn, en moeten mensen die digitaal vaardiger (en veiliger) willen worden daarbij ondersteuning kunnen krijgen.
- **Wijk- en buurtinitiatieven:** we ondersteunen initiatieven die ontmoeting en verbinding in de wijk bevorderen, zoals buurtactiviteiten, sportclubs, bibliotheken en buurthuizen en andere laagdrempelige plekken, zodat de sociale basis sterker wordt en eenzaamheid wordt voorkomen. We zetten in op buurtgericht samenwerken. Wijken die meer aandacht behoeven, krijgen die ook.
- **Evaluatie en visie:** we evalueren de huidige praktijk van buurt- en dorpshuizen en gebruiken deze evaluatie voor een herijkte visie op wijk- en buurcentra, zodat deze voorzieningen ook in de toekomst voor wijkbewoners op peil kunnen blijven. Hierbij wordt ook gekeken naar mogelijkheden voor het combineren van functies in deze centra, zoals praktijkruimten voor huisartsen, fysiotherapeuten of anderen.
- **Verbinding:** we zetten in op buurt- en wijkverbinders/opbouwwerkers o.a. voor tegengaan eenzaamheid en gemeenschapsversterking.

Wmo: toegankelijkheid, maatwerk en houdbaarheid

- **Integrale aanpak:** er komt een nieuwe geactualiseerde integrale Wmo-beleidsnota in samenhang met jeugd. De overgang naar volwassenheid vraagt om een integrale aanpak.
- **Een loket:** we zorgen dat inwoners via één duidelijk loket in de wijk of online hun Wmo-vraag kunnen stellen.
- **Collectief versus maatwerk:** collectieve voorzieningen (zoals informatie, advies, ontmoetingsplekken, vrijwilligersinitiatieven en algemene hulp) worden versterkt. Deze zijn fysiek, sociaal, digitaal en communicatief toegankelijk. Meedoen is het uitgangspunt: in wonen, werk, onderwijs, zorg, sport en cultuur. Dit moet ervoor zorgen dat inwoners eerst gebruik kunnen maken van laagdrempelige, preventieve ondersteuning voordat zwaarder maatwerk wordt ingezet.
- **Houdbaarheid Wmo:** vanwege beperkte middelen maken we scherpe keuzes. We zetten daarom vooral in daar waar het meeste effect wordt bereikt en waar de nood het hoogst is, zodat de Wmo houdbaar blijft. Grip op Wmo wordt stevig verankerd.
- **Samenwerking en inkoop:** de gemeente werkt samen met zorgaanbieders, welzijnsorganisaties en omliggende gemeenten om ondersteuning, regionale opvang en beschermd wonen goed te organiseren. Aanbieders moeten betrouwbaar, effectief en transparant zijn. We willen keuzevrijheid voor inwoners, maar geen wildgroei. De gemeente moet kritisch inkopen en samenwerken binnen de regio om continuïteit en kwaliteit te waarborgen. Hierbij wordt ingezet op langduriger relaties, samenwerking en partnerschappen.
- **Toezicht kwaliteit:** we houden toezicht op de kwaliteit van Wmo-middelen en scherpen toezicht op aanbieders aan.
- **Betaalbaarheid via eigen bijdrage:** we willen, zodra gewijzigde wetgeving hiervoor ruimte biedt, toewerken naar een eigen (inkomensafhankelijke) bijdrage. Hiermee wordt de Wmo ook op langere termijn toegankelijk en betaalbaar gehouden voor inwoners die ondersteuning het meest nodig hebben.

Mantelzorg, vrijwilligers en informele zorg

- **Mantelzorgers** die in Alkmaar wonen krijgen ondersteuning, informatie en praktische hulp laagdrempelig en in de buurt. Speciale aandacht krijgen jonge mantelzorgers. De wenselijkheid van uitbreiding van respijtzorg wordt onderzocht. Het Mantelzorgcompliment wordt voortgezet.
- **Vrijwilligers** worden structureel gewaardeerd, bijvoorbeeld via de 'helden van Alkmaar'. De bestaande collectieve vrijwilligersverzekering is voor schade en ongevallen eveneens een indirecte waardering.

Wonen (en veiligheid), zorg en senioren

- **Woonzorgagenda:** er komt een Woonzorgagenda.
- **Fetura Extra** bij de Omval wordt gerealiseerd.
- **Skaeve Huse:** er worden 6 Skaeve Huse gerealiseerd waarbij het huidige afstandscriterium verminderd zal worden tot ca. 300 meter van woningen in de gemeente Alkmaar. Bij de locatiekeuze spelen de omgevingsfactoren een grote rol. Onderdeel van Skaeve Huse is een veiligheidsconvenant met belanghebbenden dat 6 maanden na realisatie wordt geëvalueerd en gerapporteerd aan de gemeenteraad.
- **Combineren zorg en veiligheid:** we pakken overlast aan én bieden perspectief. In situaties van overlast wordt gekozen voor een evenwichtige aanpak waarin zowel stevig optreden als het bieden van perspectief centraal staan. Dit betekent dat er waar nodig direct wordt ingegrepen met maatregelen als gebiedsverboden of handhaving, maar dat dit samen gaat met aanpak voor het onderliggende probleem en het bieden van hulp, begeleiding, crisisopvang of bemoeizorg. Bemoeizorg, crisisopvang, politie en hulpdiensten werken hierin samen.
- **Signalen van overlast:** inwoners die overlast ervaren worden serieus genomen: hun signalen worden actief opgehaald, er wordt naar hen geluisterd en zij worden betrokken bij het zoeken naar oplossingen voor hun situatie of buurt. Door deze combinatie van daadkracht en betrokkenheid ontstaat een aanpak die niet alleen de rust herstelt, maar ook het vertrouwen en de leefbaarheid in de wijk versterkt.

- **Verslavingszorg:** we zetten in deze collegeperiode in op verslavingszorg, niet op een gebruikersruimte (of natte ruimte).
- **Ondersteuning mensen met onbegrepen gedrag:** we zetten de integrale ondersteuning van mensen met onbegrepen gedrag voort. Vaak gaat het om mensen met complexe problematiek die hulp nodig hebben die door nauwe samenwerking tussen zorg, veiligheid en het sociaal domein geboden kan worden. We zetten ons in voor het eerder signaleren van problemen en tijdige ondersteuning in de wijk, zodat escalatie en overlast worden voorkomen. Hulp is samenhangend, toegankelijk, dichtbij, persoonsgericht met passende zorg en begeleiding.
- **Aanpak dakloosheid:** dakloosheid wordt structureel aangepakt door te sturen op voldoende en duurzame opvangplekken, begeleiding en doorstroming naar zelfstandig wonen. Specifiek voor jongeren wordt verkend of aparte opvang en begeleiding mogelijk is.
- **Doorstroming naar huisvesting:** we zetten in op het versnellen van doorstroming via prestatieafspraken waaronder Housing First, versoepelen van urgentiecriteria, het actief begeleiden van mensen naar zelfstandig wonen en het monitoren van wachttijden. Samenwerking met regionale partners/gemeenten is onderdeel van de prestatieafspraken. We staan open voor pilots om doorstroming te bevorderen.
- **Seniorenwoningen:** we stimuleren zelfstandig wonen voor ouderen. O.a. door begeleiding, levensloopbestendige woningen en doorstroming naar passende (geclusterde) woonvormen (met zorg en welzijn dichtbij). Doorstroming wordt ook bevorderd via het seniorenlabel.
- **Aanpak dementie:** Alkmaar blijft een dementievriendelijke gemeente.
- **Maatschappelijke bijdrage senioren:** we gaan ‘de vergrijzing verzilveren’ door ouderen te betrekken en hun vrijwilligerskracht en betrokkenheid te benutten en te stimuleren. Juist veel ouderen zijn actief als vrijwilliger, dat vraagt ondersteuning en aandacht.
- **Seniorenagenda:** de seniorenagenda wordt jaarlijks geactualiseerd met participatie vanuit de ouderenbonden.

Volksgezondheid

- **Een gezonde leefomgeving** is een belangrijke basis voor de volksgezondheid. Door vergroening, aandacht voor klimaatadaptatie en het stimuleren van lopen, fietsen en buitensport dragen we bij aan zowel fysieke als mentale gezondheid. Bij ruimtelijke ontwikkelingen en beheer van de openbare ruimte wegen we gezondheid, leefbaarheid en veiligheid expliciet mee.
- **Mentale gezondheid** krijgt nadrukkelijk aandacht binnen het gemeentelijk beleid, met focus op preventie, weerbaarheid en het vroeg herkennen van signalen.
- **Voorlichting:** in samenwerking met scholen en de GGD wordt ingezet op structurele gezondheidsvoorlichting voor jongeren, met specifieke aandacht voor digitale weerbaarheid, alcohol, drugs, seksuele gezondheid, en het tegengaan van vapen.
- **Jeugdgezondheidsbeleid:** gezondheidsbeleid gericht op jeugd wordt ingezet door

bestaande programma's zoals Gezonde School en JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) breed toe te passen en te verbinden aan sport, onderwijs en wijkvoorzieningen, zodat gezonde keuzes vanzelfsprekender worden.

- **Vaccinatiegraad verhogen:** het verhogen van de vaccinatiegraad blijft een speerpunt.
- **Vroegsignalering bij kinderen:** voor een sterke start van kinderen en gezinnen wordt opvoedingsondersteuning en vroegsignalering laagdrempelig georganiseerd, zodat ondersteuning tijdig beschikbaar is en zwaardere zorg voorkomen kan worden. In Alkmaar zetten we actief in op het programma Kansrijke start, met preventieve interventies voor, tijdens en vlak na de geboorte (de eerste 1000 dagen).
- **Locaties gezondheidsvoorzieningen:** we streven naar goede spreiding van goede gezondheidsvoorzieningen, zoals huisartsen, fysiotherapeuten en apotheken, waar mogelijk op één locatie, zodat zorg dichtbij en toegankelijk is. Bij nieuwbouwwijken wordt actief gestuurd op voldoende ruimte en voorzieningen voor eerstelijnszorg. We zetten ons hierbij in het bijzonder in om het huisartsentekort tegen te gaan.
- **Leefstijlverbetering** wordt toegankelijk gehouden voor alle inwoners, ook voor mensen met een krappe beurs, door het stimuleren van laagdrempelige beweeg- en leefstijlinitiatieven en het beter benutten van bewezen interventies.
- **Huiselijk geweld en gendergerelateerd geweld** worden actief en samenhangend aangepakt, met Veilig Thuis als een onmisbare schakel. Specifieke aandacht is er voor vrouwen, kinderen, ouderen en andere kwetsbare groepen. We realiseren voldoende opvangplekken en zetten in op traumazorg en begeleiding.

Partnerschappen en strategische samenwerking

- **Effectieve samenwerking:** er worden duidelijke afspraken gemaakt met zorgaanbieders, welzijnsorganisaties, maatschappelijke partners en inwoners, waarbij vertrouwen, samenwerking en resultaatgericht werken centraal staan, zodat samenwerking effectief is.
- **Tegengaan personeelstekorten:** we proberen bij te dragen aan het tegengaan van personeelstekorten in zorg en welzijn door samenwerking met onderwijsinstellingen (zorgonderwijs), werkgevers en regionale partners te stimuleren, leer-werktrajecten mogelijk te maken en de instroom van zij-instromers en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen.
- **Afspraken met zorgverzekeraars:** gemeente en zorgverzekeraars voeren regelmatig overleg en bepalen gezamenlijk prioriteiten, met nadruk op preventie en samenhang tussen zorg en ondersteuning. Er worden afspraken gemaakt over duurzame en gezamenlijke financiering, zodat effectieve initiatieven ook op de lange termijn kunnen worden voortgezet. Op lokaal niveau worden budgetten waar mogelijk maximaal ontschot en integraal ingezet.
- **Regionale samenwerking:** de intensieve samenwerking met omliggende gemeenten en partners, zoals we dat doen via AZWA, IZA en GALA[1], wordt voortgezet om maatschappelijke opgaven gezamenlijk uit te voeren, zodat kennis en middelen optimaal worden benut. Alkmaar neemt verantwoordelijkheid als centrumgemeente en bouwt de samenwerking met de regio verder uit.

[1] IZA: Integraal Zorgakkoord, landelijke afspraken over de toekomst van de zorg, die regionaal worden uitgewerkt in gezamenlijke plannen van zorgaanbieders, zorgverzekeraars en gemeenten.

GALA: Gezond en Actief Leven Akkoord, gericht op gezond en actief leven voor iedereen, met inzet op preventie, gezonde leefomgeving, leefstijl, mentale gezondheid, vitale ouderen en een sterke sociale basis, lokaal en regionaal uitgewerkt door gemeenten en partners.

AZWA: Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord, een aanvulling op IZA en GALA met extra afspraken over de samenhang tussen zorg en het sociaal domein en het aanpakken van personele knelpunten.

5. Sport

Sport verbindt. Het brengt mensen uit verschillende wijken, leeftijden en achtergronden samen, en het draagt bij aan een gezonde en gelukkige gemeente. Alkmaar heeft met het Sportpaleis, de Hoornse Vaart, zwembad De Hout en talloze sportverenigingen een sterke sportinfrastructuur. De komende jaren gaan wij deze accommodaties toekomstbestendig en aantrekkelijker maken. Tegelijkertijd investeren we in sport en bewegen voor iedereen: op straat, op school en in het groen. Door buitenspelen te stimuleren en te werken aan een openbare ruimte die uitnodigt tot bewegen worden we een gezondere gemeente.

Sporten moet voor iedereen toegankelijk zijn, ongeacht inkomen of beperking. We investeren in accommodaties, ondersteunen kleine verenigingen, zetten in op breedtesport én topsport en halen jaarlijks een groot sportevenement naar Alkmaar. Sporten is ook preventie: actief bewegen maakt ons allemaal vitaler, vergroot de sociale cohesie en zorgt voor prettige wijken.

Onze inzet:

Sportaccommodaties

- **(Vernieuw)bouw sportcomplexen**: we maken de (ver)nieuwbouw van het Sportpaleis en de Hoornse Vaart af, zodat Alkmaar beschikt over moderne en toekomstbestendige sportvoorzieningen.
- **Zwembad De Hout:** de Hout blijft open. We zorgen voor voldoende budget voor onderhoud en exploitatie.
- **Subsidieregeling buitensport**: we behouden de subsidieregeling buitensport accommodaties.
- **Atletiek:** we werken aan een nieuwe locatie voor een outdoor atletiekaccommodatie en ondersteunen dit volgens de subsidieregeling buitensport accommodaties. We onderzoeken als gemeente samen met Hylas de mogelijkheden voor indooratletiek in Alkmaar.
- **Toegankelijkheid:** we zorgen dat alle gemeentelijke sportaccommodaties toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Verenigingen en breedtesport

- **Ondersteuning:** we ondersteunen sportverenigingen actief via verenigingsmanagers die helpen bij administratie, subsidieaanvragen en vrijwilligersbeleid.
- **Alkmaarse Sportraad:** we starten de Alkmaarse Sportraad, waarin de gemeente met alle sportaanbieders overlegt over het sportbeleid. Zo benutten we de sportieve kennis uit de samenleving maximaal om sport aantrekkelijker, bereikbaarder en betaalbaarder te maken.
- **Gelijkwaardigheid:** in ons sportbeleid geven we in het bijzonder aandacht aan gelijke kansen en de gelijke behandeling van al onze inwoners. Voor discriminatie, homofobie, transfobie, antisemitisme en racisme is geen plek in onze gemeente. We werken samen met verenigingen aan een open en veilig sportklimaat, en zorgen voor een aanspreekpunt voor mensen die zich niet welkom voelen.
- **Laagdrempelige voorzieningen:** we breiden laagdrempelige sport- en speelvoorzieningen uit in alle wijken en dorpen. Hierbij denken we in ieder geval aan Cruijff-courts, beweegtuinen, groene schoolpleinen, wandel- en fietsroutes en de mogelijkheid voor bewegen op of in het water.
- **Kinderen:** samen met scholen en ouders werken we actief aan het stimuleren van buitenspelen en sporten voor kinderen. We hebben aandacht voor een verscheiden aanbod van speelvoorzieningen voor kinderen van alle leeftijden. We betrekken de input van kinderen via scholen om te zorgen voor een omgeving die uitnodigt om naar buiten te gaan.

Toegankelijk en gezond sporten

- **Preventie:** we zetten sport in als preventie-instrument: samen met scholen, zorginstellingen en maatschappelijke organisaties en door middel van wijkteams en sportregisseurs/buurtsportcoaches stimuleren we bewegen als onderdeel van een gezonde leefstijl. Doel is om als Alkmaar ten minste aan het landelijk gemiddelde van de beweegnorm te komen.
- **Passend aanbod:** we zetten meer in op sportregisseurs/buurtsportcoaches om in ieder geval in alle wijken en dorpen te zorgen voor een passend sportaanbod en zo veel mogelijk mensen te stimuleren om te bewegen.
- **Proeflidmaatschap:** we onderzoeken, in samenwerking met sportclubs, een proeflidmaatschap voor jongeren tot en met 21 jaar: de eerste drie maanden bij een sportvereniging worden vergoed. Zo maken we sporten zo laagdrempelig mogelijk.
- **Jeugdfonds Sport & Cultuur:** we zetten ons in om financiële belemmeringen om te sporten weg te nemen: het Jeugdfonds Sport & Cultuur wordt voortgezet en waar nodig uitgebreid, zodat kinderen uit gezinnen met een laag inkomen kunnen blijven sporten.
- **Inclusief:** we stimuleren sporten voor mensen met een beperking en ondersteunen para-sportverenigingen en inclusieve sportprogramma's.
- **Aanpak eenzaamheid:** we betrekken sport actief bij de aanpak van eenzaamheid onder ouderen en jongeren. Buurtsportcoördinatoren geven extra aandacht aan deze doelgroepen.

Sportevenementen en topsport

- **Jaarlijks sportevenement:** we organiseren jaarlijks minimaal één (inter)nationaal sportevenement in Alkmaar, waaronder het NK wielrennen.
- **Gebiedsontwikkeling bij het AZ- stadion:** de gebiedsontwikkeling rond AZ-stadion biedt kansen voor sport, economie en bereikbaarheid in Alkmaar. We willen het gebied rondom AZ meer verbinden met de stad. Wij steunen daarom de verdere ontwikkeling van het gebied, mits in balans met de belangen van de stad en haar ondernemers. Daarbij geldt als duidelijke randvoorwaarde dat nieuwe ontwikkelingen niet mogen leiden tot oneerlijke concurrentie of verschraling van het aanbod in de binnenstad. Nieuwe commerciële functies binnen het gebied dienen daarom een minimale omvang van 750 m² te hebben, zodat het concept aanvullend blijft op het bestaande voorzieningenniveau in de stad. Uitgangspunt blijft dat verdere invulling en besluitvorming plaatsvinden in goed overleg met de ondernemersverenigingen en andere betrokken partijen.

- **Parkeren bij het AZ-stadion:** bij de parkeeropgave rond het AZ- stadion zijn we bereid te kijken naar slim dubbelgebruik van parkeervoorzieningen, zodat capaciteit efficiënt wordt benut. Daarbij geldt als duidelijke randvoorwaarde dat nieuwe ontwikkelingen niet mogen leiden tot oneerlijke concurrentie of verschraling van het aanbod in de binnenstad. Nieuwe commerciële functies binnen het gebied dienen daarom een minimale omvang van 750 m² te hebben, zodat het concept aanvullend blijft op het bestaande voorzieningenniveau in de stad. Uitgangspunt blijft dat verdere invulling en besluitvorming plaatsvinden in goed overleg met de ondernemersverenigingen en andere betrokken partijen.
- **Bereikbaarheid en veiligheid:** we investeren in de bereikbaarheid rondom het AZ-stadion, waaronder een onderzoek naar een extra loopbrug van en naar het stadion om bezoekersstromen beter en veiliger af te wikkelen.
- **Talent benutten:** we benutten topsport als inspiratiebron voor breedtesport en jeugd: talentprogramma's en scholen worden actief verbonden aan sportclubs en topsporters.

6. Duurzaamheid en energie

Alkmaar staat voor een grote opgave. Ons doel is om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal, klimaatbestendig en circulair te zijn. Om deze klus in 24 jaar voor elkaar te kunnen krijgen, moeten er nu stappen worden gezet en knopen worden doorgehakt. De manier van omgaan met energie, warmte en onze leefomgeving zal veranderen. Dit is soms best wennen. Tegelijkertijd biedt de energietransitie kansen: minder energieverbruik voor inwoners, nieuwe werkgelegenheid en een gezondere leefomgeving. We kijken uit naar een zelfstandiger Alkmaar dat minder afhankelijk is van fossiele brandstoffen.

Alkmaar moet haar verantwoordelijkheid nemen en tegelijk realistisch en betaalbaar handelen. Dus stap voor stap aardgasvrij, met daken vol zonnepanelen, forse inzet op isolatie en een slim en toekomstbestendig energienet. We nemen alle inwoners en ondernemers zorgvuldig mee in de overgang naar schonere warmte en energie. En we werken samen met corporaties, bedrijven en netbeheerders aan een toekomstbestendige energie-infrastructuur. Initiatieven vanuit de samenleving zijn hard nodig en ondersteunen we met veel enthousiasme.

De uitdagingen als het gaat om grondstoffen-gebruik zijn groot. Er is nog veel nodig om van Alkmaar een circulaire gemeente te maken en hiervoor zijn niet alle oplossingen voor in beeld. We zetten nu in op een praktische aanpak: zuinig zijn, meer hergebruiken en levensduur verlengen. Door Alkmaarders met elkaar te verbinden en innovatieve ideeën aan te jagen brengen we een circulaire economie dichterbij.

Onze inzet:

Energietransitie

- **Klimaatneutraal in 2050:** we dringen de CO_2-uitstoot terug met als doel een klimaatneutrale gemeente te zijn, uiterlijk in 2050.
- **Duurzame energie doel:** we zetten ons in om het doel voor de Regio Alkmaar uit de Regionale Energiestrategie (RES) van 0,62

terawattuur duurzame energie voor 2030 te behalen en werken hierin samen met de andere gemeenten in de regio. Hierbij zijn netverzwaring, repowering van windmolens en een forse groei van zon op dak belangrijke voorwaarden.

- **Zonne-energie:** we stimuleren zonnepanelen op daken van woningen, bedrijven, gemeentelijke gebouwen en op of langs infrastructuur. Grootschalige zonneweides in polders of natuur staan we niet toe.
- **Windenergie:** windturbines realiseren we uitsluitend in de buurt van bestaande windmolens bij de bedrijventerreinen Boekelermeer en Beverkoog, met aandacht voor gezondheid, leefbaarheid en landschappelijke inpassing. We zetten waar dit mogelijk is de repowering van bestaande locaties in voor meer energie met minder molens.
- **Lokaal eigenaarschap:** we stimuleren lokaal eigenaarschap van energievoorzieningen en energiecoöperaties zodat opbrengsten zoveel mogelijk ten goede komen aan Alkmaarse inwoners, verenigingen en lokale gemeenschappen.
- **Uitbreiden energiemix:** we zien kansen voor het uitbreiden van de energiemix op de lange termijn met geothermie, aquathermie, (kleinschalige) kernenergie en andere duurzame energiebronnen en brengen de mogelijkheden voor de gemeente concreet in kaart.
- **Aanpak netcongestie:** we werken aan het wegnemen van netcongestie en het verder uitbouwen van een toekomstbestendig energienetwerk via samenwerking met netbeheerders, ondernemers en inwoners. Hiervoor nemen we de volgende maatregelen:
  - **Uitbreiding van het energienet** is cruciaal en moet snel gebeuren: we maken als gemeente ruimte voor transformatorhuisjes, onderstations en kabels;
  - We zetten het **Reformers project** voort en gebruiken de lessen om bedrijventerreinen samen met partners om te vormen tot energiehubs;
  - **Energieopslag** krijgt aandacht bij (grootschalige) nieuwbouwtrajecten;
  - We ondersteunen bewoners om **gezamenlijk energie op te slaan** met buurtbatterijen, door middel van toegankelijke subsidies en ondersteuning.
- **Participatie en transparantie:** bij energieprojecten betrekken we inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties vroegtijdig en gebiedsgericht bij planvorming, besluitvorming en uitvoering. We communiceren helder en tijdig over keuzes, effecten en vervolgstappen.
- **Duurzame innovatie:** we zijn trots op de Europese PoCityf en Reformers projecten die duurzame innovatie in onze regio aanjagen. We werken als gemeente, samen met partners, actief aan een nieuw duurzaam innovatieproject met Europese steun als vervolg hierop, zo blijft Alkmaar proeftuin voor duurzame innovaties.
- **Regelgeving:** we stellen geen extra gemeentelijke (duurzaamheids)regels in bovenop landelijke wetgeving, maar zorgen wel voor actieve toepassing van beschikbare instrumenten en handhaving van bestaande regels.
- **Financiële afspraken:** we zetten maximaal in op meekoppelkansen, cofinanciering en subsidies vanuit Europa/Rijk/Provincie om de verduurzaming te bekostigen.

Warmtetransitie

- **Grootschalig isolatieprogramma:** we zetten in op een grootschalig isolatieprogramma: via buurtklusbedrijven, energiecoaches en gratis materiaal helpen we alle woningen stap voor stap naar een hoger energielabel.
- **Energiebrigade:** we zetten de Energiebrigade voort: energiecoaches helpen inwoners met een lager inkomen bij het verduurzamen van hun woning.
- **Van het gas af:** we stellen in 2027 vast welke wijken voor 2035 van het aardgas afgaan en stellen hier, samen met inwoners, realistische plannen voor op. We bieden mogelijkheden voor maatwerk en individuele oplossingen voor woningeigenaren. Uiteindelijk zijn brede afwegingen van maatschappelijk belang leidend, ook als dit betekent dat niet elke warmteoplossing voor elke woning mogelijk is.
- **Groen gas** is een duurzaam en goed alternatief voor aardgas in onze regio. Voor de installaties om bijvoorbeeld uit afval, rioolslib of mest groen gas te maken, is ruimte nodig. We helpen initiatiefnemers voor groengas-installaties bij het vinden van geschikte locaties. En zorgen voor snelle vergunningsverlening.

- **Tarieven en regelgeving:** we zetten in op betaalbare, transparante en voorspelbare warmtetarieven, binnen de kaders van de nieuwe Warmtewet. We benutten nieuwe wetgeving om kosten eerlijker te verdelen tussen huurders en woningeigenaren.
- **Voorbeeldfunctie gemeente:** we geven het goede voorbeeld en gaan door met het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen, infrastructuur en objecten als straatverlichting.
- **Maatschappelijke organisaties** worden actief ondersteund in hun opgave om betaalbaar te verduurzamen. Deze organisaties, zoals dorpshuizen, buurthuizen en sportverenigingen, mogen niet onevenredig geraakt worden door veranderende landelijke energieregels. Verduurzaming moet bijdragen aan lagere lasten en sterke gemeenschappen. We stimuleren slimme energieopslag en collectieve energie-oplossingen voor maatschappelijke organisaties.
- **Sociale huurwoningen:** we werken samen met woningcorporaties aan verduurzaming van de sociale huurwoningvoorraad, zodat ook huurders profiteren van lagere energiekosten.

Circulaire economie en afval

- **Circulair inkopen:** we breiden circulair inkopen uit en zetten in op levensduurverlenging van assets: bij gemeentelijke aanbestedingen en contracten is circulariteit een vast weegcriterium.
- **Gemeentelijke inzet:** we maken circulariteit concreet in gemeentelijk beleid en uitvoering: van gemeentelijk vastgoed, infrastructuur en openbare ruimte tot inkoop van diensten en producten, we gaan spaarzaam om met grondstoffen en maken hergebruik de norm. We combineren gemeentelijke werkzaamheden zoveel als mogelijk. Wanneer groot onderhoud gepleegd wordt of locaties getransformeerd worden maken we het ook klimaatbestendig.
- **Impuls circulaire economie:** we betrekken vakmanschap, (praktijk)onderwijs, sociale werkplaatsen, de reparatiecultuur en de kringloopboulevard om de circulaire economie een impuls te geven.
- **Circulaire ambachtscentra:** we zorgen voor circulaire ambachtscentra waar milieustraat, kringloopwinkel en reparatieplaatsen samenkomen, zodat hergebruik en reparatie laagdrempelig bereikbaar zijn voor alle inwoners.
- **Afvalreductie:** in het gemeentelijke afvalbeleid zetten we als eerste in op reductie: minder afval produceren gaat boven recycling.
- **Afval scheiden:** we stimuleren het scheiden van afval door het verbeteren en toegankelijker maken van inzameling en milieustraten.
- **Samenwerking bij hergebruik:** We werken samen met partners om te zorgen dat het geproduceerde afval zo goed mogelijk hergebruikt wordt.
- **Grondstoffenstromen:** we stimuleren lokale, korte ketens en meer samenwerking en uitwisseling tussen grondstoffenstromen in de Alkmaarse economie.
- **Prijsprikkels:** we onderzoeken de opties voor positieve prijsprikkels, waaronder korting bij het aanbieden van minder afval. Er komt geen diftar (gedifferentieerde tarieven voor restafval).
- **Aanpak afval naast de bak:** we komen met een aanpak om afval naast de bak tegen te gaan. Onze inzet is dat Stadswerk deze taak overneemt van HVC. Daarbij betaalt de vervuiler een bestuurlijke boete.
- **Afvalinzameling:** we onderzoeken om de afvalinzameling terug te halen naar Stadswerk. Een besluit hierover wordt in de komende raadsperiode voorgelegd aan de raad.
- **Effectrapportage:** we rapporteren over de (positieve en negatieve) effecten van circulariteit.

7. Openbare ruimte, natuur en milieu

Betrouwbaarheid, transparantie en daadkracht staan bij ons bestuur voorop. Wij zijn er voor de inwoners en niet andersom. We betrekken inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners zo goed mogelijk en vroegtijdig bij plannen, projecten en programma's. Hiermee wordt gebruikgemaakt van de kracht van de samenleving, vergroten we draagvlak voor besluiten en voegen we kwaliteit aan besluiten toe. Participatie krijgt een duidelijke plek in besluitvorming met heldere termijnen zodat besluiten daadkrachtig kunnen worden genomen.

De openbare ruimte is de plek waar inwoners elkaar ontmoeten, zich verplaatsen, sporten, spelen en ontspannen. Een schone, groene en veilige leefomgeving draagt direct bij aan gezondheid, welzijn en verbondenheid in buurten en dorpen. Deze coalitie deelt de ambitie om de openbare ruimte toekomstbestendig, toegankelijk en aantrekkelijk te maken voor iedereen. Daarbij hoort aandacht voor goed onderhoud, vergroening, klimaatbestendigheid, biodiversiteit en een gezonde leefomgeving.

Alkmaar is een internationaal bekroonde duurzame gemeente en won de titel van meest inspirerende groene stad van Europa. Sinds 2020 is meer dan 60.000 m² aan openbaar groen toegevoegd. Hier gaan we mee door, met als doel de gemeente aantrekkelijker te maken, de biodiversiteit te vergroten en de stad klimaatbestendig te maken voor 2050.

De stad groeit en verandert; daarom is het belangrijk dat de openbare ruimte met inwoners, ondernemers en bezoekers meebeweegt. We zorgen voor een ontwikkeling van stad én dorpen in evenwicht. Leefbaarheid, bereikbaarheid en voorzieningen in de kernen zijn een belangrijk onderdeel van onze aanpak.

Onze inzet:

Openbare ruimte

We werken aan een schone, groene, veilige en toegankelijke leefomgeving. We communiceren tijdig en duidelijk over werkzaamheden en betrekken inwoners bij keuzes in hun leefomgeving via een praktisch leefbaarheidsplan. Bij herinrichting kiezen we voor minder verharding en meer groen. In de stad én de dorpen zorgen we voor voldoende en logisch geplaatste parkeervoorzieningen en straatmeubilair.

- **Basisnorm:** schoon, heel en veilig geldt als basisnorm voor alle wijken en dorpen.
- **Groene parkeerplekken:** we maken een start met het vergroenen van parkeerplekken, zodat parkeren en groen hand in hand gaan.
- **Kanaalpark:** we maken serieus werk van het kanaalpark als groen lint tussen nieuwe en bestaande wijken. Daar waar stukken ontbreken, proberen we deze toe te voegen of elders in de wijk te compenseren. We gebruiken de herinrichting van de Kanaalkade om deze te vergroenen.
- **Veilig en licht:** we voeren het plan van aanpak uit om de verlichting bij tunnels te verbeteren, waaronder de verbinding tussen Dijk en Waard en Alkmaar.
- **Stoeptegeloffensief:** we zoeken binnen de begroting naar mogelijkheden om het stoeptegeloffensief, voor toegankelijke stoepen, een extra impuls te geven van 100.000 euro.
- **Groen toevoegen:** we zetten in op 12.000 m² extra groen per jaar in de openbare ruimte. Hiermee zorgen we voor meer bomen, plantsoenen, schaduw- en koelteplekken en meer biodiversiteit. We doen dit met een wijkgerichte aanpak of bij grote renovaties.
- **Tuinen en pleinen:** we stimuleren meer groen in tuinen en op pleinen. Om tegels te vervangen doer groen is Alkmaar aangesloten bij Stichting Steenbreek, die helpt om hittestress tegen te gaan, biodiversiteit te vergroten en wateroverlast te verminderen.
- **Hofplein:** we maken werk van de vergroening van het Hofplein. Parkeerplaatsen die verdwijnen door vergroening compenseren we zo veel mogelijk.
- **Groenonderhoud:** we zorgen voor natuur-vriendelijk groenonderhoud en stimuleren inheemse natuur. Groen wordt ecologisch beheerd waarbij de veiligheid van de openbare ruimte voorop staat en er oog is voor uitstraling en verzorging.
- **Begraafplaatsen:** we zorgen voor goed groenonderhoud op de gemeentelijke begraafplaatsen.
- **Toegankelijkheid:** de openbare ruimte is toegankelijk voor iedereen, jong én senior, inclusief mensen met een beperking. Hiervoor maken we gebruik van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.
- **Ruimte voor ontmoeting:** we zorgen voor bankjes, speelplekken, sportplekken en aantrekkelijke verblijfsplekken voor jong én senior, passend bij de behoeften van de mensen die er wonen.
- **Zwerfafval:** we pakken overlast van zwerfafval aan, met grote aandacht voor de ondergrondse afvalcontainers. Op basis van data per wijk nemen we de maatregelen die nodig zijn.
- **Stadswerk072:** we verkennen of Stadswerk072 weer onder de gemeente gebracht kan worden, inclusief de financiële en organisatorische gevolgen.

Groen, recreatie en biodiversiteit

Toegankelijke, aantrekkelijke en goed onderhouden recreatie- en natuurgebieden zorgen voor ontspanning, gezondheid en ontmoeting. Dit geldt voor alle recreatiegebieden in en rond Alkmaar, zoals Geestmerambacht, de Alkmaarse stadsparken en groengebieden.

- **Stadsparken:** we behouden en versterken de stadsparken op basis van de parkenscan.
- **Alkmaarderhout:** we waarderen de Alkmaarderhout en daarom investeren we in het bos om het nog aantrekkelijker te maken voor de toekomst.
- **Toegang tot voorzieningen:** we zorgen voor toegankelijke recreatievoorzieningen met meer sanitaire voorzieningen en voldoende afvalbakken.
- **Groene verbindingen:** we realiseren groene verbindingen tussen wijken, parken en buitengebied en versterken daarmee de ecologische hoofdstructuur volgens het groenbeleidsplan.

- **Bomen:** bomen die gekapt moeten worden vervangen. We vervangen bomen zo veel mogelijk op de oorspronkelijke locatie.
- **Geestmerambacht:** we maken duidelijke afspraken over de beëindiging van de financiële betrokkenheid van de gemeente Alkmaar aan de gemeenschappelijke regeling Geestmerambacht. We staan open voor een nieuwe vorm van samenwerking voor het beheer en de instandhouding van het deelgebied Geestmerambacht. We blijven ons inzetten voor een toegankelijk en betaalbaar Geestmerambacht, waarbij evenementen de economische en maatschappelijke waarde kunnen vergroten.
- **Groene Loper en Park van Luna:** we stoppen de gemeentelijke bijdrage aan de deelgebieden Groene Loper en Park van Luna.

Milieu

- **Klimaatadaptatie:** we maken Alkmaar klimaatbestendig met waterberging, vergroening, schaduw en hittestressreductie. Zo zijn we beter bestand tegen hittegolven, droogte en hevige regenbuien. We stimuleren groene daken als dé perfecte manier om overtollig regenwater op te vangen en te zorgen voor isolatie en een prettigere leefomgeving. Bij de inrichting van gemeentelijk vastgoed houden we hier rekening mee.
- **Luchtkwaliteit:** we verbeteren de luchtkwaliteit. De nota luchtkwaliteit wordt geactualiseerd.
- **Dierenwelzijn:** we zetten in op een diervriendelijke inrichting van de openbare ruimte en houden vast aan het dierenwelzijnsbeleid 2025-2030.
- **Omgevingsdienst:** we bevorderen vergaande samenwerking tussen omgevingsdiensten. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord maken we robuuster. Zo kan de gemeente Alkmaar beter controleren, opsporen en handhaven, voor een gezonde leefomgeving. We hebben specifieke aandacht voor zeer zorgwekkende stoffen.
- **Bodemverontreiniging:** we gaan bodemverontreiniging actief tegen. We komen onder andere met een regeling tegen het toepassen van staalslakken.
- **Waterkwaliteit en varen:** we verbeteren de waterkwaliteit en ecologie in sloten en singels. We zorgen voor betere vaarroutes. Onderhoud van watergangen en baggerwerkzaamheden blijven onderdeel van het reguliere beheer.
- **Schoon water:** samen met het hoogheemraadschap controleren we meer op afvalstromen en lozingen in het oppervlakte- en grondwater. We zetten ons in om de doelen van de Kaderrichtlijn Water 2027 te behalen en om op meer plekken veilig te kunnen zwemmen.

8. Mobiliteit en parkeren

De Stedelijke Mobiliteitsvisie Alkmaar, het Actieprogramma Verkeersveiligheid en het programma Alkmaar Fietst vormen de basis voor het mobiliteitsbeleid van de komende jaren. We bouwen hierop voort met een aanpak waarin bereikbaarheid, verkeersveiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid hand in hand gaan.

Een goed bereikbare gemeente is essentieel voor prettig wonen, veilig verkeer en een sterke economie. We willen dat inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig, duurzaam en efficiënt kunnen verplaatsen. Daarbij kiezen we voor een realistische balans tussen leefbaarheid, bereikbaarheid en doorstroming.

We voeren de stedelijke mobiliteitsvisie verder uit en maken keuzes die passen bij de omgeving. In de binnenstad en woonwijken geven we meer ruimte aan voetgangers, fietsers en openbaar vervoer. Buiten de stad en op belangrijke ontsluitingsroutes blijft de auto een belangrijke plaats houden. Iedereen, van jong tot oud, moet veilig en zelfstandig onderweg kunnen zijn.

Onze inzet:

Verkeersveiligheid

- **Veilige wegen:** het Actieprogramma Verkeersveiligheid blijft leidend bij de inrichting van onze wegen en kruispunten. We investeren in veilige verkeerssituaties voor alle weggebruikers. We houden de prioriteitenlijst van de verkeersveiligheidsaanpak aan.
- **Inrichten naar gebruik:** Wegen worden logisch ingericht en aangepast aan het gebruik. Op plekken waar vrijliggende fietspaden mogelijk zijn, blijft de snelheid 50 km/u. Op plekken waar dat niet mogelijk is, kiezen we voor 30 km/u. Deze afweging maken we bij herinrichting of onderhoud. Bij een acuut verkeersveiligheidsprobleem kan eerder worden overgegaan op 30 km/u.
- **Loopbeleid:** we stellen een loopbeleid op. Hiermee pakken we gevaarlijke verkeerssituaties aan, verbeteren oversteek-plaatsen en maken stoepen beter toegankelijk.

- **Handhaving:** We zetten nadrukkelijk in op handhaving door politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) om overlast en gevaarlijk verkeersgedrag aan te pakken.
- **Herenweg:** wanneer de Herenweg aan de beurt is voor herinrichting, vragen we subsidie aan. Camera's en verkeersregels blijven zoals ze nu zijn.
- **Fatbikes:** zodra landelijke regelgeving of jurisprudentie daartoe mogelijkheden biedt, gaan we fatbike-overlast actief tegen.
- **Singels 30 km/u:** de proef op de Kennemersingel is positief geëvalueerd. We richten de Kennemersingel blijvend in als 30 km/u-weg. Daarna zetten we stappen om ook de Kanaalkade en Geestersingel naar 30 km/u te brengen, zodat er een veilige en samenhangende verkeersstructuur ontstaat in en rond de binnenstad.

Bereikbaarheid en doorstroming

- **Investeren:** Alkmaar moet bereikbaar blijven. We investeren in de randwegen en belangrijke verkeersaders rond de stad.
- **Lobby:** We blijven bij de provincie en het Rijk aandringen op verbetering van de N9 en N242, inclusief betere doorstroming, extra capaciteit en veilige aansluitingen.
- **Ondertunneling Helderseweg:** we zetten door met de ondertunneling van de Helderseweg.
- **A9:** we blijven gezamenlijk optrekken met de regio Noord-Holland Noord voor investeringen in bereikbaarheid, onder andere op de afslag A9.
- **Bestevaerbrug:** we realiseren de Bestevaerbrug als nieuwe verbinding voor auto's, fietsers, openbaar vervoer en voetgangers tussen Overdie en Oudorp, als fietsstraatbrug met 30 km/u.
- **Halvemaensbrug:** op termijn verbreden we de Halvemaensbrug.
- **Bereikbaarheid wijken:** Alkmaarse wijken blijven goed bereikbaar zonder afsluitingen met een zogeheten knip.
- **Vrije rechtsaffers:** we gaan verder met de studies naar vrije rechtsaffers, waaronder voor de Nollenweg bij Kolping Boys.
- **Digitale doorstroming:** we kijken naar innovatieve digitale maatregelen om de doorstroming te bevorderen.
- **Woningbouw en infrastructuur:** bij nieuwe woningbouwprojecten worden altijd de verkeerskundige gevolgen bekeken. Ontwikkelaars dragen bij aan noodzakelijke investeringen in infrastructuur en parkeren.
- **Geluidsoverlast:** we blijven ons inzetten om geluidsoverlast van wegen tegen te gaan. Waar mogelijk gaan we samen met Rijkswaterstaat werken aan geluidsschermen rondom de ring Alkmaar. Het geluidsscherm tussen Kooimeer en de Kennemerstraatweg wordt schoongemaakt en waar mogelijk opgeknapt en vergroend. We onderzoeken wat een nieuw scherm hier kost.

Fiets en openbaar vervoer

- **Alkmaar Fietst:** We investeren verder in veilige en aantrekkelijke fietsroutes door de hele gemeente. De basis hiervoor is het programma Alkmaar Fietst. De fiets is voor veel inwoners een snel, gezond en duurzaam vervoermiddel. We breiden het netwerk van veilige fietsroutes en snelfietspaden verder uit en verbeteren gevaarlijke knelpunten, waaronder de Kanaalkade.
- **Betaalbaar openbaar vervoer:** we zetten ons samen met de provincie en vervoerders in voor betaalbaar en toegankelijk openbaar vervoer.
- **Busverbindingen:** we zetten in op meer en regelmatigere busverbindingen, waaronder naar bedrijventerreinen en dorpen, inclusief Koedijk.
- **Treinverbindingen:** we zetten ons in voor behoud van goede treinverbindingen en meer treinen richting Amsterdam.
- **Nachttrein:** we zetten ons samen met NS en de provincie in om de nachttreinverbinding tussen Alkmaar en Amsterdam te behouden en blijvend onderdeel te maken van de dienstregeling.
- **Flexibel vervoer:** we onderzoeken nieuwe vormen van flexibel en vraaggestuurd (openbaar) vervoer, vooral in de dorpen.

Parkeren

- **Genoeg parkeerplekken:** we zorgen voor voldoende parkeergelegenheid voor bewoners en bezoekers.
- **POET:** nieuwe woningen lossen parkeren zoveel mogelijk op eigen terrein op via de POET-regeling (Parkeren Op Eigen Terrein), bij voorkeur in hubs.
- **Garages behouden:** bestaande parkeergarages rond de binnenstad blijven behouden.

- **Karperton:** we vernieuwen de Karperton. Hier komen minimaal 350 parkeerplaatsen, met daarboven twee lagen woningen.
- **KSE-garage:** we zorgen voor een extra parkeerdek op de Kanaalschiereilandgarage om de parkeerdruk in en rond de binnenstad verder op te vangen.
- **Parkeervergunningen:** we houden het bestaande systeem voor parkeervergunningen in stand.
- **Parkeernormen:** we maken een nieuwe parkeernormennota waarin we vasthouden aan duidelijke parkeernormen, zodat bewoners en ondernemers kunnen blijven rekenen op voldoende parkeergelegenheid in hun eigen omgeving. We baseren parkeernormen op de richtlijnen van CROW 2024. Zo verlagen we de bezoekersnorm, waardoor meer ruimte ontstaat voor woningbouw. Normen die al binnen de bandbreedte van CROW 2024 vallen, blijven ongewijzigd. Normen die daar nu nog boven zitten, passen we aan naar de uiterste bandbreedte. Voor de dorpen worden de parkeernormen niet naar beneden bijgesteld.
- **Onderzoek parkeren en woningbouw:** we starten een onderzoek naar de balans tussen parkeren en woningbouw op basis van lokale data. Zo komen we beter te weten wat de oorzaak is van de achterliggende problematiek.
- **Digitaal parkeren:** we werken aan het verder digitaliseren van fiscaal parkeren.
- **Mobiliteitshubs:** we stimuleren mobiliteits-hubs aan de randen van de stad, waar overstappen op fiets, deelvervoer of openbaar vervoer makkelijker wordt. Zo werken we aan een leefbare binnenstad met minder onnodig autoverkeer.

Duurzame mobiliteit

- **Schoner vervoer:** we stimuleren schoner vervoer en verminderen uitstoot waar dat haalbaar en betaalbaar is.
- **Elektrisch rijden:** we breiden het aantal laadpalen verder uit in overleg met bewoners en stimuleren elektrisch rijden en deelmobiliteit.
- **Deelvervoer:** deelvervoer kan worden geplaatst op plekken waar de parkeerdruk lager is dan 90%.
- **Thuisladen:** we experimenteren met het mogelijk maken van het opladen van elektrische auto's aan huis. We starten hiervoor een pilot in de dorpen, vanwege de beschikbare ruimte.
- **Stadslogistiek:** het maatregelenplan stadslogistiek voeren we verder uit. Er komt een extra uitvoeringsplan om meer logistieke hubs van de grond te krijgen, in samenwerking met ondernemers. We stimuleren dit via regelgeving, niet door te verplichten.

Schoolzones

- **Veilige schoolomgeving:** kinderen moeten veilig naar school kunnen lopen en fietsen. Daarom maken we schoolomgevingen overzichtelijker en verkeersveiliger. Dat doen we door een agenda 'Veilig naar school' te maken. We zetten in op veilige oversteekplaatsen, duidelijke verkeerssituaties, goede verlichting en voldoende ruimte voor fietsers en voetgangers rond scholen. Waar nodig nemen we aanvullende maatregelen, zoals snelheidsremmende inrichting, kiss-and-ride-zones of extra handhaving tijdens haal- en brengtijden.
- **Samenwerking:** we werken samen met scholen, ouders en bewoners om verkeersknelpunten snel te signaleren en aan te pakken.

9. Jeugd en Onderwijs

De jeugd heeft de toekomst. Wie een goede jeugd heeft, heeft daar zijn hele latere leven plezier van. We willen dat kinderen die opgroeien in Alkmaar het zo naar hun zin hebben, dat ze als volwassenen ook in de stad of in hun dorp willen blijven wonen. Daarvoor zijn goede voorzieningen nodig voor jongeren en jongvolwassenen: op cultureel en sportief gebied, maar ook in woningen, opleidingen, stageplaatsen en werk.

Opgroeien begint in veilige en hechte gezinnen. De eerste 1000 dagen van ieder kind zijn cruciaal voor hun ontwikkeling. Via de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) ondersteunen we jonge ouders in deze nieuwe rol. Als ouders scheiden, moet er kindgerichte hulp zijn. Voorzieningen als het scheidingsplein brengen we meer onder de aandacht.

School is de tweede belangrijke plek in het leven van een kind. Daar leren kinderen omgaan met leeftijdsgenoten, verleggen ze hun grenzen en ontwikkelen ze zich tot burgers. Scholen moeten veilig en vertrouwd zijn, zonder pesten en met passend onderwijs. Groene schoolpleinen nodigen kinderen uit om buiten te spelen. Door aandacht voor mentale én fysieke gezondheid groeit een gezonde generatie op.

Daarnaast gunnen we ieder kind een derde plek: waar het zich thuis voelt, zichzelf kan zijn en nieuwe ervaringen opdoet. Een sportclub, scouting, toneelvereniging, buurthuis, de bibliotheek of een jongerencentrum. Al deze plekken voorkomen eenzaamheid en maken het leven leuker. Dit willen we als gemeente blijvend mogelijk maken.

Want niet met alle jongeren gaat het goed. Eenzaamheid, mentale problemen en gevoelens van onmacht verstoren voor te veel kinderen hun jeugd. Problemen die soms versterkt worden door de digitale wereld. Veel van deze problemen gaan gelukkig ook weer over, maar soms is ondersteuning nodig. "It takes a village to raise a child" is een oude wijsheid die nog steeds opgaat.

Inmiddels krijgt bijna één op de zeven kinderen een vorm van jeugdhulp, wat de betaalbaarheid van het systeem onder druk zet. Dat moet anders. We zetten de komende vier jaar extra in op sterke basisvoorzieningen en laagdrempelige hulp, én op snelle triage die opvoed- en

opgroeiproblemen scheidt van complexere hulpvragen. Licht waar het kan, zwaar waar het moet. Zo houden we jeugdzorg betaalbaar en beschikbaar voor kinderen die dit echt nodig hebben.

Tegelijkertijd geven we een signaal af dat problemen vaak niet aan het kind liggen, maar aan de omgeving waarin het opgroeit. Een integrale aanpak, met ook aandacht voor armoede, het sociaal netwerk en de buurten waarin kinderen opgroeien, is essentieel.

Onze inzet:

Jeugd- en jongerenwerk

- **Aanbod jongerenwerk:** met wijk- en buurtcentra bekijken we waar er gaten zitten in het aanbod aan jongerenwerk en waar overlap is. De gemeente pakt hierbij de regie, met speciale aandacht voor outreachend jongerenwerk en aanbod voor 16-plussers. We onderzoeken ook de mogelijkheid en wenselijkheid van een nieuw jongerencentrum voor en door jongeren.
- **Kindgerichte benadering:** we betrekken kinderen en jongeren zelf bij de vraag wat er nodig is. Zowel de kinderburgemeester als de jongerenraad spelen hierbij een belangrijke rol. De jongerenraad wordt conform de aangenomen motie uitgevoerd.
- **Kansrijke Start:** we zetten het initiatief Kansrijke Start voort.

Onderwijs

- **Studentencampus InHolland:** we zetten in op een studentencampus bij InHolland, met huisvesting, voorzieningen en ruimte voor startende ondernemingen om zich te vestigen in de Westrand.
- **Integratie onderwijsniveaus:** we onderzoeken de mogelijkheden voor het beter bij elkaar brengen van MBO, HBO en indien mogelijk universitair onderwijs of onderzoek. We betrekken daar lokale ondernemers bij en kijken naar de lokale uitdagingen waar Alkmaar voor staat. Zo behouden we talent voor de regio en werken we aan innovatieve oplossingen.
- **Naar school:** ieder kind heeft recht op onderwijs. We spannen ons in om langdurig thuiszitten te allen tijde te voorkomen.
- **Gezonde scholen:** we investeren in gezonde scholen met aandacht voor sport en bewegen, gezonde voeding en mentale gezondheid.
- **Spreiding basisscholen:** kinderen in de basisschoolleeftijd moeten in hun eigen buurt naar school kunnen. We spannen ons in om ook in de dorpen scholen open te houden.
- **Onderwijshuisvesting:** de huisvesting van het voortgezet onderwijs is de komende jaren een aandachtspunt. Er komt een nieuw onderwijshuisvestingsplan, in samenspraak met scholen en met een kritische financiële blik. Ook voor basisscholen blijven voldoende middelen beschikbaar.
- **Passend onderwijs:** we onderzoeken in regionaal verband wat er mist in het aanbod aan passend onderwijs, bijvoorbeeld voor kinderen met hoogbegaafdheid, autisme of een lichamelijke beperking of een combinatie hiervan. We gaan in overleg met scholen over het uitbreiden van het specialistisch aanbod.
- **Mobielgebruik:** in contacten met scholen, ouders en verenigingen vragen we aandacht voor mobielgebruik door kinderen onder de 16 jaar. We leren van ervaringen in andere gemeenten, zoals Arnhem.
- **Bibliotheek:** we stimuleren samenwerking tussen scholen en de bibliotheek en promoten het gratis bibliotheeklidmaatschap voor kinderen.
- **Burgerschap:** de gemeente werkt samen met scholen aan projecten die bijdragen aan maatschappelijke betrokkenheid en democratisch bewustzijn. Scholen worden actief uitgenodigd deel te nemen aan initiatieven zoals de Jongerenraad, Paarse Vrijdag, de Week van Respect en andere uitingen van burgerschap.
- **Een leven lang leren:** leren houdt niet op wanneer je school verlaat. We blijven het aanbod van volwasseneneducatie stimuleren, ook voor nieuwkomers, en onderzoeken met bibliotheek en scholen of dit uitgebreid kan worden.

Jeugdzorg

- **Preventie voorop:** we zetten in op preventieve programma's in wijken en op scholen om jeugdhulp te voorkomen, zoals opvoedcursussen en weerbaarheidstrainingen in scholen en buurthuizen.

- **Brugfunctionaris:** we versterken de samenwerking tussen scholen en jeugdzorg. We onderzoeken de mogelijkheid om op iedere school een of meerdere dagen per week een jeugdzorgprofessional als laagdrempelig aanspreekpunt voor ouders aanwezig te laten zijn.
- **Basisvoorzieningen:** we zetten in op sterke basisvoorzieningen zoals het CJG, buurt- en jongerenwerk, initiatieven als de wijkmoeders in Overdie en clubs en verenigingen. Informele steun, zoals initiatieven waarbij kinderen tijdelijk terecht kunnen in een steungezin, is onderdeel van deze aanpak.
- **Vereenvoudiging zorgaanbod:** we onderzoeken de mogelijkheid om het zorgaanbod in de jeugdzorg te vereenvoudigen, net zoals in de gemeente Veendam. Met goede en snelle triage, laagdrempelige opvoedondersteuning, minder bureaucratie en stevige wijkteams.
- **Alle omstandigheden in beeld:** als jeugdzorg wordt ingezet, is dit altijd onderdeel van een integrale aanpak. Andere problemen in het gezin, zoals opgroeien in armoede of een scheiding, worden daarin meegenomen.
- **Overgang 18- naar 18+:** we zetten het beleid rond de warme overgang van 18- naar 18+ en de inzet van praktijkondersteuners bij huisartsen voort.

10. Kunst en cultuur

Alkmaar barst van de kunst en cultuur. We zijn trots op de verbindende krachten van grote feesten zoals de 8 oktober viering, het midwinterfeest, Kaeskoppenstad en de Gondelvaart. We genieten van broedplaatsen, festivals als de Karavaan, stadscollectief Blauwdruk, amateurkunst, kunst in de openbare ruimte, alternatieve kunstvormen en sluiten ons aan bij alle verenigingen, collectieven of (sub-)culturen. Kunst en cultuur zijn bovendien een belangrijke economische motor voor onze gemeente.

Cultuur verwondert, verbaast, verwart en prikkelt. Daarmee heeft cultuur een belangrijke rol in de samenleving, draagt het bij aan de kwaliteit van leven en de identiteit van mensen. Het is een reden om in Alkmaar te willen komen of blijven wonen. Wij zien cultuur daarmee niet als luxe, maar als een bindmiddel dat zorgt voor ontmoeting en inclusie.

Daarom moeten we kunst en cultuur koesteren en voeden en proactief de samenwerking opzoeken met culturele instellingen. Door kunst en cultuur structureel te ondersteunen en te verbinden met onderwijs, de openbare ruimte en toerisme, versterken we de identiteit van Alkmaar en zorgen we dat cultuur voor iedereen toegankelijk blijft. Daarbij zoeken we naar een gezonde balans tussen ondernemerschap, innovatie en ondersteuning.

Met het groeien van de stad, moet de culturele sector ook meegroeien. De cultuurvisie en de cultuurnota hebben daarvoor een mooie basis gelegd. Komende jaren zullen we daar de eerste stappen in zetten.

Juist in dorpen en wijken hebben kunst, cultuur en een actief verenigingsleven een onmisbare bijdrage aan leefbaarheid en woongenot. Daarom is het belangrijk dat de cultuurvisie en -agenda ook uitgewerkt wordt naar dorpen en wijken van Alkmaar.

We zijn ook trots op het cultureel erfgoed dat de gemeente haar kleur geeft en ons haar geschiedenis vertelt. Dit erfgoed bepaalt mede de identiteit van onze stad, van de monumentale kerken en boerderijen tot de oude fabrieken. Het is van groot belang dat dit erfgoed bewaard blijft voor de generaties na ons en voor alle mensen die Alkmaar willen bezoeken.

Onze inzet:

Kunst en cultuur

- **Alkmaarse kunstroute:** in samenwerking met inwoners, lokale makers en gevestigde namen creëren we op blinde muren een kunstroute door de stad die de geschiedenis en de toekomst van Alkmaar in kunst vangen. Dat kan zijn in graffiti, muurschilderingen, poëzie en anderszins. Onder artistieke regie zorgen we ervoor dat het verhaal van Alkmaar levendig wordt verteld, dat meer bezoekers Alkmaar vinden en ontdekken, dat er meer kunst in de openbare ruimte komt en dat makers nieuw werk kunnen maken.
- **Inbreiding culturele ruimtes:** we zorgen ervoor dat er meer ruimte komt voor broedplaatsen en culturele ruimtes door de bestaande locaties maximaal te benutten. Indien nodig, kunnen broedplaatsen verhuizen.
- **Openluchtpodium:** we onderzoeken de mogelijkheid om het openluchtpodium in Park de Oude Kwekerij door te ontwikkelen tot een volwaardig buitenpodium dat door verschillende culturele instellingen geboekt kan worden.
- **Cultuurmakelaar:** voor een zo optimaal mogelijke ervaring met kunst en cultuur helpen we scholen en instellingen bij het vinden en gebruiken van beschikbare regelingen. Door ondersteuning en ontzorging gaan we onderbenutting tegen.
- **Gratis kunst en cultuur voor scholen:** scholen kunnen een keer per jaar gratis een museum of andere culturele activiteit bezoeken. Dit maken we mogelijk via de cultuurmakelaar en bestaande regelingen. Als dat onvoldoende is, onderzoeken we andere oplossingen.
- **Cultuur fysiek en financieel toegankelijk:** we vinden het belangrijk dat cultuur breed toegankelijk is. Daarom regelen we ondersteuning voor mensen met een kleinere beurs. We zorgen er ook voor dat kunst en cultuur zo veel mogelijk voor iedereen (fysiek) toegankelijk is.
- **Jongeren bij grote culturele vieringen:** jongeren onder de 18 zijn ook inwoners van Alkmaar. Ze willen ook feestdagen of bijvoorbeeld voetbalwedstrijden kunnen meemaken in hun stad. Het helpt hen zich te verbinden met de stad en om herinneringen voor het leven te maken. Daarom stimuleren we de mogelijkheid voor jongeren onder de 18 jaar om aan die vieringen mee te kunnen doen in de openbare ruimte. We zoeken naar manieren om dat mogelijk te maken in overleg met ondernemers.
- **Jongerencultuur:** jongerencultuur helpt jongeren zich te ontplooien en zich te vermaken in de gemeente. Het zorgt ervoor dat jongeren zich in Alkmaar willen vestigen, dat talent in Alkmaar blijft en daarmee zorgt het voor verrijking, vernieuwing en levendigheid. We zijn trots op de vele initiatieven zoals Ook mijn plek, De laatste ronde, de Museumnacht, NDRWND en Kinetic festival. Daarom behouden we de stimulerende regelingen voor jongerencultuur en versterken die waar mogelijk / nodig.
- **Nachtleven:** Alkmaar wil bruisen, ook in de nacht. We luisteren actief naar de samenleving en zoeken naar initiatieven. We helpen inwoners en ondernemers om kansen te creëren en plannen mogelijk te maken.
- **Straattheaterfestival:** we hebben de ambitie om een cultureel evenement zoals een straattheaterfestival met internationaal aanzien naar Alkmaar te halen.
- **Evenementen:** we zoeken naar mogelijkheden om meer feestjes van landelijk aanzien naar Alkmaar te halen, bijvoorbeeld door te kijken naar alternatieve evenementenlocaties.
- **Fair practice:** we gebruiken de invloed van de gemeente om fair practice/fair pay voor makers en kunstenaars te stimuleren. We vragen bijvoorbeeld subsidievragers om te onderbouwen hoe zij omgaan met de fair practice code en benutten de creatieve coalitie om te kijken hoe de fair practice code een plek in de culturele sector kan krijgen.
- **Cultuuragenda:** De cultuuragenda moet gedekt worden binnen jaarlijkse kapitaallasten van € 250.000. Op basis daarvan wordt een plan opgesteld.

Dorpen en wijken

- **Maatschappelijke functie behouden**: we zorgen ervoor dat van belangrijke gebouwen voor een wijk of dorp – zoals de Sint Michaëlkerk in Zuidschermer en de kerk in West-Graftdijk – de maatschappelijke of sociale functie voor het dorp of de wijk beschikbaar blijft. Dit soort gebouwen zijn onmisbaar voor de gemeenschap.

- **Financiële ondersteuning verenigingen:** we helpen kleine verenigingen waar dat nodig is met financiële ondersteuning, bijvoorbeeld bij een eenmalige aanschaf van apparatuur.

Erfgoed

- **Herbestemmen:** we ondersteunen manieren om het erfgoed te behouden, bijvoorbeeld door gebouwen te herbestemmen. Op die manier kunnen culturele activiteiten en/ of ondernemingen het erfgoed een actieve functie geven in de gemeente.
- **Monumenten:** we helpen eigenaren van monumenten met kennis en ondersteuning om de specifieke monumentale elementen te behouden. Tegelijkertijd kijken we met hen welke wijzigingen wel mogelijk zijn en welke ondersteuning daarvoor al beschikbaar is. Op die manier maken we het interessant om een monumentale status te hebben/te willen. In onze omgevingsvisie borgen we behoud van cultuurhistorische waarden en erfgoed.

11. Armoedebeleid

Leven op het sociaal minimum of vlak daarboven is erg moeilijk. Mensen moeten iedere euro drie keer omdraaien en keuzes maken om rond te komen. Door stijgende prijzen voor energie, voor boodschappen en voor benzine neemt deze druk verder toe. Langdurige financiële stress maakt het moeilijker om overzicht te houden, gezonde keuzes te maken en vooruit te kijken.

Alkmaar laat niemand vallen. Iedereen kan in een situatie van armoede terechtkomen en iedereen verdient de kans om zich uit die situatie te kunnen werken. We willen beleid dat oog heeft voor de moeilijkheden van leven op of vlak boven het sociaal minimum. Daarom kiezen wij ervoor dat mensen tot 120% van het sociaal minimum een beroep kunnen doen op het armoedebeleid.

De stevige basis van dat lokaal armoedebeleid bestaat uit twee sporen. We zorgen voor bestaanszekerheid voor wie in armoede terechtkomt in de vorm van geldelijke ondersteuning. Voor onvoorziene gevallen is er altijd maatwerk mogelijk via de bijzondere bijstand. Als iedereen gebruikmaakt van de regelingen die voor hem beschikbaar zijn, zou een persoon niet onder de armoedegrens moeten kunnen zakken. Als dat helaas toch gebeurt zorgen we voor maatwerk. Omdat we weten dat het lastig kan zijn om alle regelingen te kennen en te kunnen aanvragen. Niet iedereen is even (digi)taalvaardig. Daar komt bij dat veel verschillende regelingen ook tot veel uitvoeringskosten leiden. Dit kan beter en simpeler.

We zorgen voor begeleiding die mensen met een direct uitgestoken hand helpt om naar vermogen mee te doen aan de samenleving. We kijken met een brede blik naar op welke manier iemand meedoet vanuit het besef dat niet alle waardevolle manieren van meedoen tot een salaris leiden. Meedoen kan bijvoorbeeld met een betaalde baan, in (mantel-)zorg, als vrijwilliger of anderszins. Daarbij is er altijd oog en begrip voor wat niet kan door overmacht of onvermogen.

We gaan door met het ingezette schuldhulp-verleningsbeleid, waarbij financiële problemen bij inwoners vroegtijdig gesignaleerd worden.

We blijven inzetten op actieve ondersteuning, zodat kleine zorgen niet uitgroeien tot grote problemen. Daarbij hoort laagdrempelige en persoonlijke schuldhulpverlening, waarin oog is voor de menselijke maat en waarin inwoners niet verdwalen in ingewikkelde regels.

Onze inzet:

Bestaanszekerheid

- **Werken moet lonen:** we regelen dat vrijwilligersvergoedingen niet worden gekort op uitkeringen of worden meegewogen in het bepalen van de armoedegrens. We voorkomen de armoedeval zo veel mogelijk, zodat werken ook leidt tot extra besteedbaar inkomen.
- **Integraal meedoenbudget:** We streven ernaar om de regelingen zoveel als mogelijk te bundelen tot één integraal budget. Eén eenvoudige aanvraag, één beslissing, één ondersteuning die de persoon kan inzetten waar hij zelf denkt dat het nodig is. Waar mogelijk kiezen we voor ambtshalve toekenning.
- **Kindpakket:** onderdeel van dit integrale budget is een kindpakket, dat alleen ten goede komt aan kinderen om dingen zoals sporten, muziekles of een schoolreisje voor hen mogelijk te maken. Op die manier zorgen we ervoor dat leven in armoede zo min mogelijk ten koste gaat van de kinderen.
- **Minimaliseren en herbestemmen uitvoeringskosten:** we minimaliseren de uitvoeringskosten van de Alkmaarpas in het kader van het armoedebeleid, bijvoorbeeld door het integraal meedoenbudget anders dan via de Alkmaarpas bij de inwoners te krijgen. De uitvoeringskosten die we daarmee besparen gebruiken we om flexibel in te kunnen spelen op onvoorziene ontwikkelingen in het armoedebeleid, voor gericht doelgroepenbeleid zoals via het kindpakket. Daarnaast kan het geld worden aangewend voor een pilot om de armoedeval te verkleinen.
- **Meedoen-loket:** om ervoor te zorgen dat onze regelingen vindbaar zijn en benut kunnen worden voor wie ze nodig heeft, zorgen we voor een loket dat mensen helpt regelingen te

vinden die zij kunnen gebruiken en – zo nodig – hen kan ondersteunen bij aanspraak maken op de regeling.
- **Giften:** we zien de kracht van ondersteuning van de sociale omgeving en stellen giften tot € 1.200 per jaar vrij voor mensen in de bijstand.
- **Sparen:** we vergroten de mogelijkheden voor mensen in de bijstand om te sparen.
- **Geen zoektermijn jongeren:** we hanteren geen zoektermijn voor personen jonger dan 27 jaar.
- **Energiebrigade:** we zetten de energiebrigade voort, die gezinnen met weinig inkomen adviseert over hoe zij hun woning toch kunnen verduurzamen en welke regelingen daarvoor beschikbaar zijn.
- **Pilots:** nieuwe maatregelen in het kader van armoedebeleid hebben altijd een pilot- en evaluatiefase, zodat de gemeenteraad in positie is de effecten te volgen en tijdig bij te sturen.

Begeleiding bij armoede

- **Vroegsignalering:** we organiseren een sterk netwerk voor vroegsignalering van dreigende armoede. Begeleiding en hulpverlening kan al bij een vroeg signaal worden opgestart. Voorkomen is beter dan genezen en vroegtijdige hulp bespaart altijd menselijk leed en kosten.
- **Brede kijk op participatieplicht:** bij de invulling van participatie kijken we breder dan alleen betaald werk. Vrijwilligerswerk, mantelzorg en maatschappelijke inzet kunnen bijvoorbeeld ook hierin een rol spelen.
- **Onwelwillenden korting:** we creëren ruimhartig en effectief bestaanszekerheid, maar willen niet naïef zijn. We ondersteunen mensen tot 120% van het sociaal minimum om hun hoofd boven water te houden en helpen mensen om naar vermogen mee te (gaan) doen. Voor mensen die verwijtbaar onwelwillend zijn door bijvoorbeeld hulpverlening te weigeren of passief te blijven, onderzoeken we hoe we voor hen alle, boven de wettelijk verplichte, ondersteuning kunnen onthouden/ontzeggen tot het moment dat zij hun welwillendheid weer laten blijken.
- **Buitenschools leren:** we ondersteunen buitenschools leren via bedrijven en maatschappelijke organisaties, om zo mensen aan het werk te helpen.

Schuldhulpverlening

- **Minder regels:** we zorgen voor minder regeldruk bij schuldhulpverlening.
- **Persoonlijk contact:** er komen ervaringsdeskundigen om inwoners te helpen en hun financiële weerbaarheid te vergroten. Dit gebeurt zowel digitaal als in buurt-, dorps- of wijkcentra.

Meedoen voor en door asielzoekers en vluchtelingen

- **Inburgering en taal:** wij zetten in op snelle en goede inburgering en taalverwerving.
- **Begeleiding naar werk:** we stimuleren initiatieven met lokale en regionale werkgevers om asielzoekers en vluchtelingen zo spoedig mogelijk aan het werk te krijgen, bijvoorbeeld via de landelijke pilot startbanen voor statushouders. Op die manier kunnen zij meedoen en bijdragen aan de Alkmaarse samenleving.

12. Diversiteit en inclusie

We laten niemand los en iedereen vrij. Alkmaar is een gemoedelijke en verdraagzame gemeente. Alkmaar moet een plek zijn waar iedereen gelijke kansen heeft en zich gezien, gehoord en veilig voelt. Ongeacht je achtergrond, geslacht, geaardheid, beperking, ervaring of talent. Vrij van discriminatie en haat. Tegelijkertijd zien we ook hier zorgwekkende ontwikkelingen: discriminatiecijfers nemen toe en de acceptatie van lhbti+ personen staat onder druk. Antisemitisme, moslimdiscriminatie en geweld tegen lhbti+ personen groeien. Dat accepteren wij niet. Daarom zetten wij stevig in op normstelling en het tegengaan van vooroordelen, stigma's en discriminatie.

In een diverse, inclusieve, toegankelijke gemeente als Alkmaar vraagt prettig samenleven inzet van ons allemaal. Verschillen in achtergrond, identiteit en perspectief maken onze gemeenschap rijker, maar vragen ook om bewust beleid en blijvende aandacht. Inclusie en gelijke kansen zijn voorwaarden voor een sterke, sociale en toekomstbestendige stad waar iedereen zijn eigen succes kan opbouwen in vrijheid maar met verantwoordelijkheid.

Wij stellen een duidelijke norm en dragen die actief uit: in Alkmaar is geen plaats voor discriminatie. We bouwen aan verbonden gemeenschappen waarin mensen naar elkaar omkijken en samen sterk staan, juist in moeilijke tijden. Alle vormen van discriminatie, zoals omschreven in Artikel 1 van de Grondwet, wijzen wij af. Dat blijft niet bij woorden: we treden op tegen discriminatie, samen met Discriminatie.nl, de politie en het Openbaar Ministerie.

Voorkomen is essentieel. Mensen die elkaar kennen en begrijpen, zijn eerder geneigd elkaar ruimte te geven. Daarom stimuleren we ontmoeting en dialoog, zodat vooroordelen en stigma's worden doorbroken, en hechten belang aan het versterken van sociale cohesie in de lokale samenleving en ook binnen scholen.

Alkmaar is een trotse regenbooggemeente, maar onze structuur kan steviger. Het COC speelt landelijk een belangrijke rol, maar is lokaal nog onvoldoende in positie. Daar brengen wij verandering in: we investeren in een sterke, professionele lokale basis zodat we een stevige partner aan het COC hebben.

Onze inzet:

Normen stellen

- **Melding:** we vergroten de vindbaarheid van meldpunten en stimuleren meldingsbereidheid. Daarbij maken we transparant wat er met meldingen gebeurt, om vertrouwen te versterken.
- **Aanpak discriminatie:** we intensiveren de samenwerking met politie en Openbaar Ministerie, zodat kennis en expertise beter worden benut en discriminatie effectief wordt aangepakt, we voeren een zero-tolerance beleid ten aanzien van discriminatie. We pakken discriminatie gericht aan op de woningmarkt, in de zorg, op de arbeidsmarkt en binnen het verenigingsleven.
- **Goede voorbeeld geven:** we geven binnen onze eigen organisatie het goede voorbeeld: Inclusie is de norm.
- **Talent benutten:** we ondersteunen ondernemers en verenigingen die divers talent benutten en verbinden.
- **Focusagenda:** we ontwikkelen een gerichte aanpak tegen antisemitisme en moslimdiscriminatie, uitgewerkt in een focusagenda.
- **Partnerschappen:** we versterken onze belangrijkste inclusiepartners, met speciale aandacht voor Discriminatie.nl en het COC.

Inzet op maatschappelijke vrede

- **Ontmoeting en dialoog:** we stimuleren ontmoeting en dialoog zoals Keti Koti, de Indië herdenking, iftars en Alkmaar Pride maar ook maatschappelijke initiatieven als Ook Mijn Plek.
- **Onderwijs en sociale cohesie:** we ondersteunen het onderwijs bij de burgerschapsopdracht, met extra aandacht voor het versterken van sociale cohesie binnen scholen. En zetten wij onverminderd in op het tegengaan van schadelijke gendernormen.
- **Focusagenda koloniaal verleden:** we stellen een focusagenda koloniaal verleden op met ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving.

Versterking van de lhbti+ inzet, COC en Ergens op de Regenboog

- **Partnerschappen lhbti+ gemeenschap:** we investeren in de lhbti+ gemeenschap, met focus op welzijn, weerbaarheid, veiligheid en acceptatie, in nauwe samenwerking met het COC, Queer Alkmaar, Safe Space, Pride Alkmaar en andere lokale belangenorganisaties.
- **Netwerken verstevigen:** we houden en investeren in het lhbti+ netwerk en het platform Ergens op de Regenboog zodat deze actueel, aantrekkelijk, helpend blijft en de organisatie ervan stevig staat. We versterken de samenwerking met het onderwijs via het platform Diversiteit in de Klas.
- **Gemeenteraad grachtenparade:** We faciliteren een gezamenlijke gemeenteraadsboot waarop fractieleden kunnen meevaren aan de botenoptocht van Pride Alkmaar.

13. Asielopvang

Wij zijn een gemeente die de verantwoordelijkheid oppakt om vluchtelingen naar vermogen op te vangen en ondersteunen binnen de kaders van wet- en regelgeving. Tegelijkertijd hebben we in Alkmaar oog voor lokale veiligheid, leefbaarheid en druk op de woningmarkt. Zo verbinden wij realisme en duidelijkheid, aan solidariteit en menswaardigheid.

Het Nieuwe Alkmaars Perspectief is erop gericht om gelijktijdig asielopvang en oplossingen voor Alkmaarders te creëren. Dit is voorwaardelijk om lokaal draagkracht en draagvlak te behouden voor de uitvoering van landelijke wet- en regelgeving. We gaan daarbij niet verder dan de wet voorschrijft. Dit is lokaal in Alkmaar al een opgave op zich. De feitelijke invulling zal per regio moeten plaatsvinden, in evenredigheid per gemeente.

Ons doel is een lokaal asielbeleid waarin:

- Asielopvang plaatsvindt binnen de toepasselijke wetgeving die rekening houdt met de draagkracht van onze gemeente met behoud van maatschappelijk draagvlak;
- Asielopvang gericht is op een veilige, stabiele leefomgeving, waarin toekomstgerichte ontwikkeling en deelname aan de Alkmaarse samenleving mogelijk is;
- Alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers) op separate locaties opgevangen worden;
- Voor mensen zonder verblijfsrecht geen recht op huisvesting bestaat, en het terugkeer-traject wordt ingezet, zonder daarbij zorg of ondersteuning uit het oog te verliezen.

Met de (doorstroom)locatie van Plan Robijn, de opvang van Europese ontheemden en het uitvoeren van de Spreidingswet voldoet Alkmaar aan wat van de gemeente verwacht mag worden.

Onze inzet:

Nieuw Alkmaars Perspectief

- **Kaders:** wij voeren het Nieuw Alkmaars Perspectief uit los van reguliere woningbouw, voorkeur gelijktijdig, maar in ieder geval gedurende dezelfde raadsperiode.
- **Evenredigheid:** de aantallen gerealiseerde asielopvangplekken (50%) worden ook

gerealiseerd voor huisvesting van de gecombineerde groep Alkmaarse jongeren én spoedzoekers (50%), naast de wettelijke taakstelling huisvesting statushouders. Bij de uitvoering van deze huisvestingsopgave gaan we niet verder dan de wet voorschrijft.

- **Tijdelijke of flexwoningen:** voor deze drie groepen wordt gebruik gemaakt van tijdelijke of flexwonen-oplossingen, zodat de reguliere Alkmaarse woningvoorraad niet wordt verminderd. Spreiding over locaties ligt hier voor de hand. We onderzoeken daartoe:
  - hoe in reguliere woningbouwplannen in de toekomst eventueel meer structurele (flex-)oplossingen zijn te vinden;
  - hoe om te gaan met handhaving van de tijdelijkheid bij huur langer dan 2 jaar en de nieuwe regiewet; en
  - hoe de definitie spoedzoeker het beste kan gaan voldoen aan de Alkmaarse vraag om woningen.
- **Kleinschalige invulling:** voor de uitvoering van de Spreidingswet in Alkmaar betekent dit voortzetting van de huidige invulling van Plan Robijn aan de Robonsbosweg, en kleinschalige opvang elders in Alkmaarse wijken of dorpen. De bandbreedte hiervoor is 150 tot maximaal 200 personen in totaal per locatie.
- **Participatie:** nieuwe locatiebepaling vindt plaats na een uitgebreid informatie-, consultatie- en participatietraject met inwoners, bedrijven en verenigingen. Hierbij komen alle aspecten aan de orde, inclusief de overwegingen die geleid hebben tot de keuze voor deze locatie.
- **Onderwijs en zorg:** uitgaande van het dekken van de kosten hiervan door de rijksoverheid, is het zaak binnen de asielopvanglocatie, net als op de Robonsbosweg, goed onderwijs, zorg, dagbesteding, kinderopvang en taallessen te organiseren.
- **Samen leven:** we organiseren, in samenwerking met maatschappelijke organisaties, ontmoetingen die begrip kweken. Dit wordt ook teruggegeven aan de wijk of het dorp. Bekend maakt namelijk bemind. Denk bijvoorbeeld aan Plan Einstein in Utrecht.
- **Veiligheid:** een sluitend veiligheidsconvenant is voorwaardelijk voor elke COA-locatie, ook als hier geen AMV'ers worden ondergebracht, of alleen nareizende gezinsleden.
- **Directe plaatsing:** als door het COA of andere overheden eigenstandig tot plaatsing van statushouders en/of asielzoekers wordt overgegaan, geldt dat dit moet passen binnen de kaders van het Nieuwe Alkmaars Perspectief. Dat betekent dat:
  - plaatsing dient te voldoen aan de daarin democratisch gestelde voorwaarden en moet passen binnen de omvang van onze wettelijke taakstelling;
  - elke plaatsing zowel juridisch als planologisch getoetst dient te worden;
  - bindende afspraken maken over duur, doelgroep, aantallen en exit-strategie;
  - als gemeente niet instemmen met het oplossen van plaatsingsproblemen van andere gemeenten.

Ontheemden uit de Europese regio

- **Opvang Oekraïners:** we doen met inwoners en bedrijven alles wat mogelijk is om Oekraïense ontheemden in Alkmaar op te vangen. Deze opvang gaat niet ten koste van de reguliere woningvoorraad, ook niet als de Richtlijn Tijdelijke Bescherming in 2027 vervalt of wijzigt.

14. Economie, evenementen en digitalisering

Een gezonde economie is belangrijk voor een leefbare, aantrekkelijke en toekomstbestendige gemeente. Alkmaar moet een gemeente zijn waar ondernemers ruimte krijgen voor creatieve plannen, bedrijven kunnen groeien en inwoners toegang hebben tot werk, ontwikkeling en kansen. Daarom investeren we in een aantrekkelijk vestigingsklimaat, voldoende ruimte voor bedrijvigheid en een gezonde, vitale binnenstad.

We kiezen voor een economie die vernieuwend, duurzaam én ondernemingsvriendelijk is. We zijn een dienstbare gemeente die er is voor alle inwoners, ook ondernemers. Van grote bedrijven tot eenmanszaken en van starters tot hofleveranciers: we koesteren ondernemers. Minder regeldruk, voorspelbaar beleid, snelle vergunningverlening en duidelijke keuzes bieden het vertrouwen om te investeren. Daarbij bewaken we de balans tussen wonen, werken, bereikbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid, met oog voor brede welvaart.

De komende jaren versterken we onze bedrijventerreinen, winkelgebieden en binnenstad en creëren we ruimte voor innovatie, digitalisering en lokaal ondernemerschap. Een levendige binnenstad met ruimte voor horeca, cultuur en evenementen maakt Alkmaar aantrekkelijk voor inwoners én bezoekers. Levendigheid en leefbaarheid gaan daarbij hand in hand. Samen met ondernemers, culturele instellingen, onderwijs en regionale partners werken we aan het verhaal van Alkmaar als authentieke, aantrekkelijke en ambitieuze stad om te wonen, werken, ondernemen en bezoeken.

Onze inzet:

Ondernemerschap en vestigingsklimaat

- **Simpele regels:** we maken regels helder en makkelijk toepasbaar. We verbeteren de snelheid, duidelijkheid en voorspelbaarheid van vergunningverlening en gemeentelijke procedures.

- **Ondernemersloket:** we behouden en versterken het ondernemersloket als toegankelijk aanspreekpunt voor ondernemers en initiatiefnemers.
- **Mkb-toets:** we voeren waar mogelijk een toets uit bij nieuw beleid en regelgeving op de effecten voor het midden- en kleinbedrijf (mkb), zodat deze vroegtijdig worden meegewogen.
- **Overleg met ondernemers:** we betrekken ondernemers actief bij economisch beleid, binnenstedelijke ontwikkelingen en ruimtelijke keuzes via een regelmatig overlegmoment.
- **Lokaal ondernemerschap:** we stimuleren lokaal, regionaal en maatschappelijk ondernemerschap en geven regionale mkb-bedrijven meer kansen bij gemeentelijke aanbestedingen.
- **Ruimtegebruik:** we stimuleren slimmer en intensiever ruimtegebruik op bestaande werklocaties, bijvoorbeeld door functiemenging waar dat passend is.
- **Mix van functies:** in nieuwe gebiedsontwikkelingen reserveren we, volgens het vastgestelde Actieprogramma Economie, ruimte voor economische functies en voorzieningen die bijdragen aan levendige wijken, zoals kleinschalige bedrijvigheid, detailhandel, horeca en maatschappelijke voorzieningen.
- **Bedrijventerreinen:** we investeren in toekomstbestendige bedrijventerreinen met aandacht voor bereikbaarheid, veiligheid, verduurzaming en een robuuste energie-infrastructuur.
- **Ruimte voor industrie:** we behouden ruimte voor maakindustrie, logistiek en bedrijven in hogere milieucategorieën, zodat er ook plaats blijft voor praktische en productiegerichte werkgelegenheid.
- **Uitbreiding bedrijventerreinen:** we zetten in op uitbreiding van bedrijventerreinen, met als ambitie ongeveer 40 netto hectare extra ruimte voor werkgelegenheid voor (de regio) Alkmaar. We kijken onder meer naar verdere uitbreiding van de Boekelermeer.
- **Ruimtelijke afwegingen:** we maken scherpe ruimtelijke afwegingen op basis van maatschappelijke en economische meerwaarde per vierkante meter. We geven vernieuwende en toekomstgerichte bedrijvigheid ruim baan en zijn kritisch op ruimte-intensieve functies met beperkte toegevoegde waarde, of functies met een negatief effect op de openbare ruimte, zoals maaltijdbezorging.
- **Regionale samenwerking:** we versterken de economische positie van Alkmaar binnen Noord-Holland Noord door intensievere samenwerking binnen de regio Alkmaar en de bredere regio Noord-Holland Noord.
- **Duurzame innovatie:** we versterken toekomstbestendig ondernemerschap door duurzame innovatie, energiebesparing en circulaire bedrijvigheid actief te ondersteunen. Zo zorgen we dat bedrijven kunnen groeien binnen de randvoorwaarden van de energietransitie.
- **Energyhubs:** we maken bedrijventerreinen klaar voor de toekomst door samen met ondernemers en regionale partners te investeren in energyhubs, slimme energiesystemen en energie-infrastructuur. Netcongestie pakken we gezamenlijk aan zodat economische ontwikkeling mogelijk blijft.
- **Arbeidsmarkt:** we zetten ons in voor een sterk Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord (NHN), waar we werken aan het behoud en aantrekken van talent voor de regio.

Binnenstad, winkelgebieden en evenementen

- **Levendige binnenstad:** we investeren in een aantrekkelijke en levendige binnenstad, met aandacht voor verblijfskwaliteit, veiligheid en een goede balans tussen functies.
- **Binnenstad XL:** we werken vanuit het convenant Binnenstad XL aan een samenhangende ontwikkeling van binnenstad, Overstad en het Stationsgebied.
- **Openbare ruimte binnenstad:** we verbeteren de kwaliteit van de openbare ruimte in de binnenstad, met aandacht voor groen, het historisch karakter en ontmoeting, waaronder met een nieuw ontwerp voor de Langestraat.
- **Winkelgebieden:** we versterken winkelgebieden in de stad en de dorpen en verbeteren de verblijfskwaliteit, zodat dagelijkse voorzieningen bereikbaar en toekomstbestendig blijven.
- **Citymarketing:** we zetten in op een sterke citymarketingstrategie om Alkmaar beter te positioneren als aantrekkelijke stad om te wonen, werken en bezoeken. We omarmen het

'Verhaal van Alkmaar' en zetten ons in om dit te versterken.

- **Horeca, evenementen en cultuur:** we ondersteunen horeca, evenementen en cultuur als belangrijke pijlers onder de aantrekkelijkheid en economie van de stad, binnen duidelijke en voorspelbare kaders.
- **Divers aanbod:** we stimuleren onderscheidende horeca, cultuur en recreatie die bijdragen aan een divers en aantrekkelijk aanbod voor inwoners en bezoekers.
- **Leegstand:** we pakken leegstand actief aan en stimuleren tijdelijke en blijvende invullingen met passende economische en maatschappelijke functies.
- **Nieuwjaarsviering:** we organiseren tijdens de nieuwjaarsviering een veilig, aantrekkelijk en breed toegankelijk evenement voor jong en oud, verspreid over meerdere locaties in de gemeente.
- **Openbare toiletten:** we verbeteren de beschikbaarheid en kwaliteit van openbare toiletten op drukbezochte locaties in de binnenstad en winkelgebieden.
- **Jongeren bij evenementen:** We willen dat jongeren onder de 18 ook evenementen als feestdagen en voetbalwedstrijden mee kunnen maken in Alkmaar. We zoeken in overleg met ondernemers naar manieren om hen op een veilige en verantwoorde manier te laten deelnemen aan evenementen en vieringen in de openbare ruimte. Zo helpen we jongeren zich te verbinden aan de gemeente en herinneringen voor het leven te maken.

- **Balans levendigheid en leefbaarheid:** we bewaken de balans tussen levendigheid en leefbaarheid, met aandacht voor overlast, drukte en spreiding van bezoekersstromen.
- **Evenementenlocaties:** we ronden het onderzoek naar bestaande én nieuwe evenementenlocaties af en zetten in op een divers en voldoende aanbod van locaties, goed gespreid over de gemeente.

Digitalisering

- **Digitale vaardigheden:** we investeren in digitale vaardigheden van inwoners en ondernemers, zodat niemand achterblijft in de digitale transitie.
- **Privacy en data:** we gaan zorgvuldig en transparant om met data van inwoners, met duidelijke kaders voor privacy, veiligheid en publieke controle op het gebruik van gegevens.
- **Datagedreven werken:** we zetten in op datagedreven werken binnen de gemeente om beleid en uitvoering te verbeteren en maatschappelijke en economische vraagstukken beter te onderbouwen.
- **Digitale tweeling:** we benutten en ontwikkelen de digitale tweeling van Alkmaar als instrument voor datagedreven werken en ondersteuning van ruimtelijke en economische besluitvorming. We maken deze waar mogelijk meer toegankelijk voor inwoners en ondernemers.
- **Cybersecurity:** we versterken de digitale weerbaarheid van de gemeente, inwoners en ondernemers, met aandacht voor cybersecurity en dienstverlening.
- **Digitale autonomie:** we stimuleren digitale autonomie door te kiezen voor interoperabele systemen en waar mogelijk open source oplossingen. We beperken de afhankelijkheid van buitenlandse leveranciers.
- **Artificiële intelligentie:** we benutten de kansen van artificiële intelligentie (AI) voor betere dienstverlening en efficiëntere processen, met duidelijke ethische kaders, transparantie en menselijke controle.

15. Dorpen

Het unieke en historische karakter van de dorpen, met hun eigen identiteit, kleinschaligheid en sterke sociale samenhang, maakt ze een onmisbaar en waardevol onderdeel van de gemeente Alkmaar. We zetten ons in om de dorpen leefbaar, vitaal en toekomstbestendig te houden. Inwoners moeten betaalbaar kunnen blijven wonen in hun eigen omgeving, met ruimte voor zowel jong als oud.

Leefbaarheid gaat verder dan alleen wonen. Het omvat ook het behoud van voorzieningen zoals scholen, winkels en ontmoetingsplekken, én investeringen in verkeersveiligheid, bereikbaarheid en onderhoud van dijk- en polderwegen. Er is nadrukkelijk aandacht voor jongeren, voor wie het steeds moeilijker wordt om in hun eigen dorp een woning te vinden.

We ondersteunen de dorpen waar nodig, maar laten de regie zoveel mogelijk bij de gemeenschap zelf. In nauwe samenwerking met bewoners, verenigingen, ondernemers en de agrarische sector bouwen we verder aan sterke dorpen met een eigen karakter. Zo behouden we de unieke aard van de dorpen niet alleen, maar maken we ze klaar voor de toekomst. Een toekomst waarin dorpen en stad elkaar blijvend versterken.

Dit mogen de dorpen van ons verwachten:

- **Dorpsagenda's:** we gaan door met de uitvoering van de vastgestelde dorpsagenda's, inclusief een jaarlijkse voortgangsrapportage aan de raad.
- **Groenonderhoud:** er komt een plan van aanpak voor het groenonderhoud in de dorpen.
- D**orpsraden:** we investeren in de dorpsraden en gemeenschappen als vertegenwoordigers van de bewoners.
- **Voorzieningen:** we gaan met ondernemers actief in gesprek via vaste overlegstructuren om dorpscafés, winkels en medische voorzieningen zoals een tandarts of fysiotherapeut waar mogelijk te behouden.
- **Strategisch Leefbaarheidsbudget Dorpen:** het Strategisch Leefbaarheidsbudget Dorpen (SLD) wordt voortgezet in zijn huidige, laagdrempelige vorm.
- **Langetermijnvisie:** in samenspraak met

bewoners en dorpsraden ontwikkelen we een langetermijnvisie (2050) over woningbouw en duurzame energieopwekking in de polders en dorpen.
- **Gemeentelijke steunpunten:** de gemeentelijke steunpunten in dorpen en wijken blijven in stand.
- **Zwemsteiger De Rijp:** we vernieuwen de zwemsteiger bij haven De Rijp (Buizendijkje).
- **Meelzakterrein:** Het Meelzakterrein in De Rijp ontwikkelen we tot evenemententerrein met parkeervoorzieningen.
- **Dorpshuis Schermerhorn:** we realiseren het dorpshuis voor Schermerhorn bij De Ruiterstok uiterlijk in de eerste helft van 2028.
- **Starnmeer:** we onderzoeken de mogelijkheid voor een sociale ontmoetingsruimte voor de Starnmeer.
- **Koedijk:** we nemen Koedijk op binnen de dorpsagenda en stellen een dorpsvisie op.

Onze inzet:

Agrarisch beleid

De agrarische sector is van grote waarde voor onze gemeente en onze dorpen. Boeren zorgen niet alleen voor hoogwaardige voedselproductie, maar beheren ook het landschap en dragen bij aan de leefbaarheid van het buitengebied. In een periode van grote onzekerheid ondersteunen we de sector met een pragmatisch en toekomstgericht beleid. Via de agrarische agenda stimuleren we innovatie, duurzame landbouw en nieuwe verdienmodellen, passend bij de doelen uit de Omgevingsvisie 2040 voor gezonde en natuurlijke polders.

We geven agrariërs ruimte en vertrouwen om hun bedrijf duurzaam door te ontwikkelen, zolang omliggende bedrijven niet worden beperkt. Samen met de sector werken we aan de voedselproductie van de toekomst, met aandacht voor biodiversiteit, minder gewasbeschermingsmiddelen en duurzame teeltmethoden. Daarbij sluiten we aan bij landelijk en provinciaal beleid en zetten we in op een stimulerende aanpak binnen de stikstofopgave.

- **Verbreding agrarisch bedrijf:** we stimuleren de verbreding van het agrarisch bedrijf, van boerderijwinkel tot zorgboerderij, van recreatie tot woningbouw op voormalige erven, mits dit omliggende agrariërs niet belemmert in hun bedrijfsvoering.
- **Lokaal afzetkanaal:** we investeren in het lokale afzetkanaal, onder andere via gratis marktkramen en het bevorderen van samenwerking tussen agrariërs en andere lokale ondernemers, waaronder horeca.
- **Natuurherstel:** we onderzoeken mogelijkheden om samen met agrariërs natuurherstel te realiseren, onder andere in de Eilandspolder, door hen beheerstaken uit te laten voeren. Zo dragen we ook bij aan een nieuw verdienmodel voor de landbouw.
- **Oudorperpolder:** we besteden aandacht aan de Oudorperpolder als klein agrarisch gebied met een uniek stadspark en weidevogelgebied. We maken een actieplan ter verbetering van het leefgebied voor weidevogels.
- **Geen extra regels:** we voegen geen extra gemeentelijke regels toe boven op landelijke en provinciale regels voor gewasbeschermingsmiddelen. Wel ondersteunen we duurzame en toekomstgerichte initiatieven.
- **Veenweidegebied:** we behouden agrarische bedrijven in het veenweidegebied en bieden mogelijkheden voor nieuwbouw van duurzame gebouwen voor vee en opslag, mits dit de natuur in het gebied niet schaadt.
- **Planologische ruimte:** we bieden meer planologische ruimte voor verbreding van agrarische bedrijven, onder andere voor boerderijwinkels, zorgfuncties en kamperen bij de boer.
- **Sloop-nieuwbouw:** we bieden ruimte voor sloop-nieuwbouw bij bedrijfsbeëindiging, mits andere boeren niet worden beperkt.
- **Innovatie:** we stimuleren innovatie bij stikstofreductie, kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw en ondersteunen duurzame pilots en innovatieve projecten.
- **Bodem- en waterkwaliteit:** we ondersteunen agrariërs om de bodem- en waterkwaliteit waar nodig te verbeteren.
- **Kleine windmolens:** we vergroten het kansgebied voor kleine windmolens, zogeheten boerderijmolens, volgens provinciaal beleid.
- **Agrarische erven:** agrarische erven mogen worden vergroot tot een bouwvlak van 2 hectare, gelijk aan provinciaal beleid, ook voor duurzame en maatschappelijke ontwikkelingen.

- **Blijvers en stoppers:** we passen het beleid aan zodat agrariërs die doorgaan de activiteiten van stoppende bedrijven kunnen voortzetten.

Leefbaar landschap

- **Open landschap:** we behouden het open landschap van de polders in de gemeente Alkmaar.
- **Balans recreatie, natuur en landbouw:** recreatie, natuur en landbouw moeten elkaar versterken. Tegelijk beschermen we boeren tegen overlast en onnodige beperkingen.
- **Geen zon of wind op landbouwgrond:** op agrarische gronden komen geen zonneweides of windparken.
- **Recreatieve routes:** we onderzoeken de mogelijkheden voor uitbreiding van recreatieve fiets- en wandelroutes door de polders, met aandacht voor de bedrijfsvoering van agrariërs en de beperkingen die dit met zich meebrengt, zoals ziekte-insleep.
- **Zoetwateropslag:** we onderzoeken de opslag van zoet water, onder andere via verticale drainage.
- **Paardenbakken en paddocks:** particulieren en ondernemers krijgen ruimte om bij hun boerderij of erf paardenbakken of paddocks te realiseren.
- **Wildschade:** We zetten ons actief in richting de provincie om wildschade niet alleen op graslanden maar ook bij vollegrondsgroentegewassen te compenseren.

Verkeersveiligheid

- **Veilig verkeer:** we zetten ons in voor meer verkeersveiligheid via de doorontwikkeling en uitvoering van het verkeersplan voor Graft en De Rijp, en via een actieplan voor veilige dijk- en polderwegen met extra aandacht voor de fietsveiligheid van schoolgaande kinderen. De coalitie ziet dagelijks hoe verkeer in de dorpen leidt tot logistieke uitdagingen, overlast en in het geval van zwaar verkeer zelfs tot scheuren in huizen.
- **Zwaar verkeer:** landbouwverkeer en zwaar verkeer dat niet als bestemmingsverkeer geldt, weren we zoveel mogelijk uit de dorpen. We onderzoeken afspraken met lokale agrariërs over een maximumsnelheid van 15 km/u en treden daarvoor in overleg met onder andere LTO Noord en Cumela.
- **N244:** we zetten ons in voor het openstellen van de N244 tussen De Rijp en de rotonde bij West-Graftdijk. Dit is van groot belang als alternatief voor landbouwverkeer.
- **Openbaar vervoer:** goed en toegankelijk openbaar vervoer is voor de dorpen van groot belang. We vragen bij nieuwe concessies om meer lokale invloed. Voor dorpen met beperkt openbaar vervoer onderzoeken we of een gemeentelijke bestelbus of regiotaxi uitkomst kan bieden.
- **Kosten dijkwegen:** we blijven in gesprek met Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) over de kosten van onderhoud aan dijk- en polderwegen.

Woningbouw

- **Woongemeenschappen:** we maken woongemeenschappen mogelijk in vrijgekomen agrarische bebouwing.
- **Stompetoren West:** we maken vaart met de woningbouwplannen voor Stompetoren West en slaan de eerste paal in deze raadsperiode.
- **Baanbreker Graft:** we maken vaart met betaalbare woningbouw op het terrein van de voormalige Baanbreker op Graft, voor jong en oud, samen met Woonwaard of een andere ontwikkelende partij en in nauw overleg met de buurt. We doen dit binnen de uitgangspunten van de voormalige gemeente Graft- de Rijp.
- **Nieuwe woningbouwlocaties:** we onderzoeken samen met inwoners de mogelijkheden voor nieuwe woningbouwlocaties in de Graftdijken, Grootschermer en Schermerhorn, bijvoorbeeld via een ‘straatje erbij’. Door gericht en zorgvuldig uit te breiden houden we de dorpen toegankelijk en levendig.
- **De Rijp:** we starten de verkenning naar eventuele toekomstige betaalbare woningbouw in De Rijp, te beginnen bij de Over de Boeijersloot, in navolging van de wensen uit de dorpsvisie en de enquête van de Dorpsraad Graft-De Rijp.
- **Kangoeroewoningen:** we stimuleren kangoeroewoningen op eigen erf om de woningnood tegen te gaan.
- **Bed & breakfast:** we staan open voor bed & breakfasts in de dorpen.
- **Parkeren De Rijp:** we behouden het parkeerterrein achter Oudejans voor openbaar parkeren.

16. Regionale samenwerking

Alkmaar staat niet op zichzelf. Als centrumgemeente nemen wij verantwoordelijkheid in de regio. We werken actief samen met omliggende gemeenten, de provincie Noord-Holland en de Metropoolregio Amsterdam (MRA). We zien Alkmaar als verbindende schakel tussen Noord-Holland Noord en de MRA.

Regionale samenwerking is noodzakelijk om de grote uitdagingen van deze tijd aan te pakken. Door gezamenlijk op te trekken behalen we schaalvoordelen en versterken we onze positie op het gebied van mobiliteit, woningbouw, energie, netcongestie, economie, onderwijs en zorg. Daarbij investeren we actief in duurzame relaties met regionale partners en de provincie.

Samenwerking kan ook betekenen dat gemeenten onderzoeken of intensievere samenwerking of een fusie wenselijk is. Voor ons geldt daarbij dat dit altijd vrijwillig moet zijn en vanuit de wens van inwoners van betrokken gemeenten zelf moet ontstaan. Alkmaar staat open voor gesprekken over samenwerking of fusies wanneer dit voordelen oplevert voor inwoners, voorzieningen en de regio als geheel.

Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat de identiteit en eigenheid van dorpen en kernen behouden blijven. Lokale zeggenschap, herkenbaarheid en maatwerk moeten ook binnen een grotere gemeente gewaarborgd blijven. De bestaande dorpsagenda's laten zien dat betrokkenheid van inwoners en ruimte voor lokale accenten daarbij essentieel zijn.

Door regionaal samen te werken én lokaal verbonden te blijven bouwen we aan een sterke, toekomstbestendige regio waarin gemeenten elkaar versterken zonder hun karakter te verliezen.

17. Financiële afspraken, vastgoed en gronden

Alkmaar voert een gedegen financieel beleid met een gezonde mix van baten, lasten, efficiëntie en hervormingen. Bestaande werkwijzen worden kritisch bekeken. Het doel is een structureel sluitende meerjarenbegroting, waarbij het investeringsprogramma past binnen de meerjarenbegroting en de gestelde financiële normen.

Onze inzet:

Financiële uitgangspunten

- **Sluitende begroting:** de gemeente geeft niet meer uit dan zij binnenkrijgt. De begroting moet structureel in balans zijn.
- **Tekorten opvangen:** tekorten moeten zo min mogelijk effect hebben op andere taken van de gemeente. Tegenvallers worden binnen het product, of in elk geval binnen het programma, opgelost.
- **Gemeentelijke lasten:** de voorgestelde aanpassingen van de gemeentelijke lasten zijn structureel. Boven op deze aanpassingen worden de lasten niet verhoogd, behalve met de noodzakelijke indexatie. Voor lasten met wettelijk geregelde componenten kiezen we voor kostendekkende tarieven.
- **Meevallers:** meevallers (onderuitputting) vloeien terug naar de algemene middelen.
- **Nieuw voor oud:** voor nieuw beleid wordt eerst oud beleid geschrapt om dit te bekostigen.
- **Bestemmingsreserves:** elke bestemmingsreserve moet een duidelijk doel dienen. Met het middel bestemmingsreserves wordt spaarzaam omgegaan.
- A**lkmaars Groeikader:** we houden vast aan de financiële spelregels zoals vastgesteld binnen het Alkmaars Groeikader.
- **Structurele dekking:** structurele uitgaven worden uitsluitend met structurele middelen bekostigd. Alleen incidenteel beleid mag met incidenteel geld worden gedekt.

- **Financiële normen:** we hanteren de volgende financiële normen:
  - Weerstandsvermogen minimaal 1,5
  - Solvabiliteit minimaal 20%
  - Netto schuldquote kleiner dan 120%
  - Structureel exploitatiesaldo groter dan 0%
  - Grondexploitatieratio tussen de 10% en 20%

Grondzaken

- **Actief grondbeleid:** de gemeente gaat een actiever grondbeleid voeren, vertaald in een hogere grondexploitatieratio. Winsten uit grondexploitatie worden bij positief resultaat ingezet voor betaalbare woningbouw.
- **Strategisch aankoopbudget:** we verhogen het strategisch aankoopbudget naar 30 miljoen euro om het actieve grondbeleid te ondersteunen. Verantwoording van aankopen vindt plaats in de eerstvolgende raadsvergadering. Gezien de gevoeligheid van de besluitvorming kan de raad geheimhouding worden opgelegd.

Vastgoed

- **Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV:** we verkennen de mogelijkheden om de Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV bij nieuwe investeringen uit te breiden volgens het huidige beleid. Dit is onderdeel van de financiële strategie om onze groei- en duurzaamheidsambities te realiseren.
- **Maatschappelijk rendement:** het maatschappelijk rendement wordt meegewogen bij beslissingen over aan- en verkoop van gemeentelijk vastgoed.

Bestemmingsreserves

- **Sociaal domein:** de bestemmingsreserve sociaal domein blijft behouden met een plafond van 2 miljoen euro. Overschotten worden hieraan toegevoegd en tekorten hieraan onttrokken. Het sociaal domein omvat jeugd, Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en participatie.
- **TONK:** de bestemmingsreserve Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK), ingesteld om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronapandemie, heeft zijn doel gediend. De resterende 1,6 miljoen euro gaat naar de algemene reserve.
- **Bestemmingsreserve Armoede:** Vanuit de algemene reservering wordt € 2,6 miljoen vrijgemaakt voor een bestemmingsreserve Armoede. Hiermee geven we een impuls aan het armoedebeleid de komende vier jaar.

Gemeentelijke lasten

- **Parkeertarieven:** de parkeertarieven in Alkmaar worden eenmalig verhoogd om beter aan te sluiten bij tarieven in vergelijkbare steden. De coalitie kiest er bewust voor om parkeren in parkeergarages te stimuleren boven straatparkeren.
- **Forensenbelasting:** het bezit van een tweede woning in de gemeente Alkmaar door inwoners die in een andere gemeente staan ingeschreven, wordt belast, zodat de lasten evenwichtiger worden verdeeld.
- **Sluitende meerjarenbegroting:** een gezonde mix van hogere lasten, hervormingen, bezuinigingen en herijking van investeringen moet leiden tot een gezonde en sluitende financiële meerjarenbegroting.

Gemeentelijke lasten 2026-2030

onderdeel	2027	verhoging	effect verhoging
OZB niet-woningen (eigenaren)	€ 17.237.000,00	12,50%	€ 2.154.625,00
Baten straatparkeren	€ 4.722.000,00	12,50%	€ 590.250,00
Baten parkeergarages	€ 4.091.000,00	8,00%	€ 327.280,00
Vergunningen	€ 1.401.000,00	10,00%	€ 140.100,00
Garagesupplement		€ 60,00	€ 90.000,00
Forensenbelasting	€ 252.000,00	30,00%	€ 75.600,00
TOTAAL	**€ 27.703.000,00**		**€ 3.377.855,00**

Portefeuilleverdeling

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alkmaar

Anja Schouten
burgemeester
- Beleidscoördinatie
- Veiligheidsbeleid
- Internationale samenwerking
- Openbare orde en veiligheid
- Relatiemanagement
- Onderzoek en statistiek
- Regionale taken van politie, brandweer en veiligheidsregio
- Lobby en public affairs

Gijsbert van Iterson Scholten (PRO)
1e locoburgemeester
- Volkshuisvesting
- Grootschalige gebiedsontwikkeling
- Woonbeleid
- Ruimtelijke Ordening
- Diversiteit, inclusie en maatschappelijke vrede
- Smart city, kennis en innovatie

Odile Rasch (D66)
2e locoburgemeester
- Duurzaamheid en energie (Agenda Duurzaam Alkmaar)
- Circulariteit, afval en milieu
- Aanpak stikstof
- Kunst en cultuur
- Recreatie en toerisme en citymarketing
- Inwoners en participatie
- Buurtgericht samenwerken
- Dierenwelzijn

Marius Wiegman (VVD)
3e locoburgemeester
- Mobiliteit en parkeren
- Sport
- Dorpen
- Evenementen
- Publiekszaken
- Communicatie en media

Robert te Beest (CDA)
4e locoburgemeester
- Openbare ruimte, Stadswerk, groen in de stad
- WMO en Welzijn
- Volksgezondheid
- Seniorenagenda
- Arbeidsmarkt
- Personeel en organisatie (HR)

Tineke Bouchier (PRO)
5e locoburgemeester
- Armoede, schuldhulpverlening, participatiewet
- Jeugdhulp
- Vluchtelingen en integratie
- Vastgoed en grondbeleid
- Erfgoed

Marco Wiesehahn-Vrijman (onafhankelijk)
6e locoburgemeester
- Financiën
- Economie
- Onderwijs en onderwijshuisvesting
- Regionale samenwerking
- Inkoop en aanbesteding

Colofon

Oplage	50 stuks
Opmaak	Studio Hekwerk
Printwerk	Printerette Alkmaar

Foto's

Pagina 1, 10, 26, 42, 44, 45	Ed van de Pol
Pagina 5	Keith Montgomery
Pagina 7, 40, 41, 48	Gemeente Alkmaar
Pagina 8	DOK 6
Pagina 9, 11, 35, 49	Magnific
Pagina 12, 15, 20, 28, 29, 38	PRO beeldbank
Pagina 17	Dick Raat
Pagina 19	Dick Soepenberg | Sportfoto Photoagency
Pagina 23, 25	Hart van Noord-Holland
Pagina 31	Straatgeluid
Pagina 32	Lucienne van der Stouwe
Pagina 34	Rick Akkerman
Pagina 36	Sebastiaan Nederhoed
Pagina 37	Zaffier
Pagina 39	Studio Hekwerk

gemeente ALKMAAR

Alkmaars Coalitieakkoord:
Vol Vertrouwen Vooruit
2026-2030